

bb. 71. chopin-est a lengyel kulturában

t/áe/tr/a/fm

1965. január 27.

a lengyel népköztársaság zenei életének kiemelkedő eseménye a chopin zongoraverseny, február 22-én kezdődik varsóban. a hagyományos - öt évenként sorra kerülő - nemzetközi versenyt ezúttal hetedszer rendezik meg. a zongoraművészek nagy fesztiválján minden alkalommal sikerrel szerepeltek magyar művészek is. az idei verseny magyar résztvevői: gerő péter, szenthelyi [redacted] és körmendi klára szerdán a lengyel kultúra budapesti előadótermében hangversenyt adtak. az előadás bevezetéseként kadosa páál kossuth-díjas zeneszerző méltatta a nagy művészi seregszemle történetét és jelentőségét. a nagysikerű hangversenyen résztvevett a budapesti zenei élet számos kiválósága. megjelentek a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének képviselői is./mti/

|| judit

- v é g e -

- 44 -

ke

M. T. I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. január 28.

bb. 1. óbuda egykor és ma - földosztók találkozója - a felszabadulás 20. évfordulóját köszöntik a budapesti népfrentbizottságok

i/di/tm/a/-cz

1965. január 28.

a budapesti népfrent fórumán is megkezdődött a felszabadulás 20. évfordulóját köszöntő jubileumi eseménysorozat. az 1. kerületben például ünnepséget rendeznek a felszabadító harcokban elesett magyar és szovjet hősök emlékére. a 20 szabad év a művészetben című sorozat arról ad számot, hogyan gazdagodott 1945 óta kulturális életünk egy-egy területe.

a kerületi helytörténeti akcióbizottság összegyűjti és kiállításon mutatja majd be a várnegyed felszabadulásáról szóló dokumentumokat.

a 3. kerületben egyebek között csillaghegyen, tábornegyben és békásmegyeren előadásokon idézik fel a felszabadító harcok két évtizeddel ezelőtti krónikáját. a helytörténeti bizottság tagjai számbaveszik a műemlékvédelem két évtizedes kerületi eredményeit, és városnéző sétákat szerveznek a nagymulti történelmi kincsekhez, ezen kívül monográfiát készítenek 50 régi óbudai otthon berendezési tárgyairól, történetéről, környezetéről. a népfrent-akadémia programjában óbuda egykor és ma címmel mérik fel a kerület fejlődését. megismertetik a hallgatóságot az óbudai hajógyár történetével és jelenével. bemutatják, milyen volt a városrész 1919-ben, majd 1945-ben s a távlati tervek ismertetésével zárják a jubileumi sorozatot.

a 9. kerületben magyar-szovjet barátsági estet rendeznek. így kezdődött címmel dokumentációs kiállítás nyílik azokból a fényképekből, újságcikkekből és emléktárgyakból, amelyek a romjaiból újjáéledő ferencvárost mutatják be. baráti találkozókra hívják meg a felszabadult 9. kerület társadalmi életének első vezetőit, s a nőtanáccsal együtt köszöntik azokat az asszonyokat is, akik 1945 óta tevékenyen résztvesznek a közéletben.
/ folyt.köv./

- 1 -

ke

bb. 1./ óbuda.....1. folyt./a

kerekasztal beszélgetést rendeznek a legkülönbözőbb rétegek képviselőinek részvételével, s az elmúlt két évtized tapasztalatairól, mérlegéről és a tervekről folytatnak véleménycserét. a népfrentbizottság tagjai és segítőtársai ezenkívül felkeresik majd az elmúlt két évtized egy-egy jelentős budapesti alkotását és ellátogatnak majd a parlamentbe is.

a 17. kerületben megrendezik a volt nemzeti bizottságok és földosztó bizottságok tagjainak baráti találkozóját. a művelődési ház környékén jubileumi parkot építenek. ezenkívül dokumentum-kiállítás és az elmúlt két évtized eredményeivel foglalkozó ünnepi előadássorozat szerepel a népfrentbizottság ünnepi programjában./mti/

bb. 2. új bölcsőde rákoshegyen

1/hi/tm/a/-cz 1965. január 28-

rákoshegyen elkészült a 17. kerület új bölcsődéje. a korszerű gyermekintézményt februárban veszik birtokukba a kicsinyek./mti/

bb. 3. nevelésügyünk husz éve

1/vt/gg/a/-cz 1965. január 28.

címmel az országos pedagógiai intézet munkatársai, valamint intézetén kívüli pedagógiai szakemberek több mint száz oldalas könyvet állítottak össze. husz év tükrében bemutatják iskolarendszerünk és oktatáspolitikánk fejlődését, továbbá a nevelés különböző területein elért eredményeket. a kötet a tankönyvkiadó gondozásában tavasszal jelenik meg a felszabadulás 20. évfordulója alkalmából./mti/

bb. 4. a 20. kerületi helytörténeti kiállítás nagy sikere

i/ol/sk/a/fm 1965. január 28.

eddig több mint ötezren tekintették meg a pesti zsidó múzeum helytörténeti kiállítását. a nagy multu munkáskörület felszabadulásának 20. évfordulóján megnyílt tárlatot nemcsak a helyi ,, történelem,, ma is élő és munkálkodó szereplői látogatják, hanem nagy érdeklődéssel kíséri nyomon az egykori ,, lenin-város,, 1918-tól napjainkig bemutatott történetét az ifjabb nemzedék is. / folyt.köv./

- 2 -

mk

bb. 4./ a 20. kerületi..... folyt./a

a kiállítási termekben mozgalmas 50 esztendő - ezen belül két világháború és két forradalmi felszabadulás - dokumentációs és tárgyi emlékeit láthatják az érdeklődők. a kerület munkásmozgalmáról tanuskodó számos fénykép, ujság, röpirat mellett bemutatják a régi munkások otthonok élénk, kulturális tevékenységét szemléltető plakátokat, műsorlapokat, s kiállítottak több képzőművészeti alkotást is.

a kiállítást a tervek szerint március 30-ig tartják nyitva. /mti/

bb. 5. egy anyakocától 30 000,, unoka,,

vid/ká/sk/a/-cz

1965. január 28.

páratlan termékenységu anyakoca ,,vonult nyugalomba,, a szentlőrinci tangazdaságban. a 103-as törzskönyvi számmal jeltölt és sudár névre hallgató fehérnusz-sertés most hét esztendő. az elmúlt hat évben tizenegyszer ellett - vagyis évente kétszer - mégpedig átlag 13-14 malacot. háromszor egymásután volt tizenhatszáz szaporulata, ami a legnagyobb ritkaságnak számít. néhány hónap alatt összesen másfélszáz malacnak adott életet - azaz kétszer annyit ellett, mint más kocák. az állattenyésztők figyelemmel kísérték, hogy utódai örökölték, illetve örökölték-e a rendkívüli szaporaságot. a sudár-gyermek, ,, közül tíz koca és huszonöt kan került eddig tenyésztésbe. szinte felmérhetetlen az az óriási malacsereg, amelyet a szentlőrinci koca közvetlen utódjai ,, produkáltak,,. a tíz anyakoca átlag 50 malacot ellett eddig, a huszonöt tenyészkocától pedig körülbelül 30 000 malac származott./mti/

bb. 6. ittasan gázolt - két évi és tíz hónapi szabadságvesztés

i/bc/tr/a/-cz

1965. január 28.

öt csepeli fiatalember sorozatos bűnügyében hirdetett ítéletet a központi kerületi bíróság. a társaság egyik tagja n. nándor rendszeresen ,,kölcsonvett,, őrizetlenül hagyott motorkerékpárokat, s körutakat tett a 21. kerületben. utjaira rendszerint egy-egy társát is magával vitte. egyik alkalommal ittasan vállalati motorkerékpárt vitt el az utcáról. a dolgozó, aki a motort nasználta, észrevette, s meg akarta állítani. a fiatalember olyan közel hajtott el mellette, hogy könnyebben megsebesítette. a motorral azután felborult, s utasa is megsérült. másik alkalommal szintén ittasan motorozott.

a bíróság n.nándort két évi és tízhónapi szabadságvesztésre, társait pedig rövidebb tartamu felfüggesztett szabadságvesztésre, illetve javító-nevelő munkára ítélte./mti/

- 3 -

mk

bb.7. pénteken tiszakécskén sorsolják a lottót

1/kf/kf/a/vg

1965. január 28.

a lottó 5. játékheti nyerőszámaikat január 29-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel tiszakécskén sorsolja a sportfogadási és lottó igazgatóság./mti/

--

bb.8. rendezik a rákos patak pest megyei szakaszát

vid/gö/ki/a/-cz

1965. január 28.

a rákos patak az elmúlt két év alatt háromszor lépett ki a medréről és súlyos károkat okozott a környékén lévő lakónházakban valamint a közlekedési hálózatban.

a patak fővárosi szakaszának rendezési munkái már évekket ezelőtt megkezdődtek s a tervek szerint az idén befejeződnek. a pest megyei mintegy 30 kilométer hosszúságú meder szakasz szabályozásához most látnak hozzá. a tervek szerint ezen a területen komplex módon oldják meg a feladatokat, vagyis a mederrendezésen kívül folyamatosan elvégzik a környék talajvédelmi munkálatait, a vízmosások megkötését, az erózió elleni védelmet, valamint a községek belső területének vízrendezését is.

addig is amíg az illetékes szervek összeállítják a komplex tervet, az idén több sürgős munkát végeznek el. pécel környékén két vízmosást kötnek meg a közepdunavölgyi vízügyi igazgatóság szakemberei és mintegy két millió forintos költséggel

rendezik a főváros határától isaszegig terjedő medert. a pest megyei tanács az egyik mellékág, a péceli árok mederrendezésére másfél millió forintot költ. az országos vízügyi főigazgatóság elkészítette a rákos patak vízgyűjtőjének talajvédelmi iránytervét, valamint pécel belterületének talajvédelmi tervét. a közlekedési és postaügyi minisztérium két közúti hidat épít át./mti/

--

- 4 -

Rak

bb.9. „földönjáró csillagok,, - február 18-án kezdődik a tv kétéves irodalmi vetélkedője

1/s/sk/a/fm

1965. január 28.

a magyar televízió művészeti osztályának és a könyvbarát mozgalom szervező bizottságának rendezésében új irodalmi vetélkedőt indít a tv február 18-án, csütörtökön. a „földönjáró csillagok,, című műsor iránt országsszerte nagy az érdeklődés. a fővárosban és a megyékben már megrendezték az elődöntőket. az elődöntőkből az öt legjobb fővárosi és a tizenkilenc megye győztese jutott tovább az írásbeli középdöntőbe. innen az írásbeli dolgozatok alapján választották ki azt a hat legjobb versenyzőt, akik a képernyő előtt részt vehetnek a döntőben.

az irodalmi vetélkedő célja bemutatni a világirodalom legkiválóbb alakjait, az irodalomtörténet különböző korszakait, s azok képviselőit. a sorozatot a görög drámairodalommal kezdik, az utolsó adásban pedig a szovjet irodalom ismeretéből vizsgáznak a hallgatók. a műsor összesen 12 adásból áll és két évig tart. az egyes adásokra kéthavonta kerül sor.

a vetélkedő első három témája: a görög dráma - középpontjában euripidész-szel; a római költészet középpontjában vergilius-szal és firenze irodalma, középpontjában danteval. először tehát február 18-án a görög drámából „vizsgázik hat versenyzőt.

a kétórás műsort minden alkalommal egy-egy zsűri tag rövid előadása vezeti be, majd mintegy 15 perces tv-játékot sugároznak, amelyek az összeállítás központi alakjának, így euripidész-nek, vergilius-nak és dante-nek az életével ismertetik meg a nézőket és a műsor részvevőit. ezeket a televíziós játékokat hegedüs géza írta. az első három döntő előtt bemutatásra kerülő tv-játékok címei: istenek és farkasok, a költő végrendelete és a hontalan.

az irodalmi kvizjáték állandó zsűri elnöke tolnai gábor akadémikus, állandó tagja somlyó györgy költő és műfordító, és ezenkívül a bizottságban minden alkalommal más-más szakértő is helyet foglal. az első három téma szakértője trencsenyi waldapfel imre. a játékvezető devecseri gábor és rózsza zoltán egyetemi adjunktus.

a „földönjáró csillagok,, című vetélkedő a felnőttek részére rendezik, tehát csak 18 éven felüliek jelentkezhetnek, akik hivatásszerűen foglalkoznak irodalommal természetesen nem vehetnek részt a vetélkedőn. jelentkezni lehet a szabó ervin könyvtár minden megyei és budapesti fiókjában. a versenyzők segítségére minden adáshoz bibliográfiát bocsátanak ki, amely az ajánlott irodalmi munkák címeit tartalmazza. /mti/

--
- 5 -

Rak

bb 10. Ifj munkások, pedagógusok, műszakiak a tanácstag-jelöltek között.

i ni/tné/m/zs

1965. január 28.

a közelmúltban fővárosszerte megtartott jelölőgyűléseken a 221 kerületi és 4 fővárosi tanácstag helyre a lakosság legkülönbözőbb rétegeinek képviselőit jelölték. az adatok összesítéséből kiderül, hogy a megüresedett, illetve ujonnan létesített tanácstag helyekre főképpen fiatalabb korosztályukat, továbbá magasabb képzettségű üzemi, hivatali dolgozókat jelölték. natvan éven felüli csak elvétve akad a jelöltek között, viszont aránylag sok a közép- illetve főiskolai végzettségű. a jelölések során figyelembe vették a választók, hogy a tanácsi munka, a községfejlesztés sokrétű szakmai ismeretét kíván, s ennek megfelelően jelentős számú műszaki, továbbá egészségügyi, gazdasági és kereskedelmi szakember neve szerepel a listákon.

a nagy munkáskerületek jelöltjei között szép számmal vannak üzemi dolgozók. a 8. kerületben több körzetben az üzemi feladatokhoz és a lakóterületi munkához egyaránt jól értő ifj munkást jelöltek tanácstagnak. a józsefváros külső részén, a százados ut környéki 187. számú választókerületben például vereczkei ferenc, az élelmezési szállítási vállalat gépkocsiszerelője, a 188. számú választókerületben megyesi sándor, a ganz-márvag fiatal lakótosa lett tanácstagjelölt.

a 13. kerületi lakókörzetekben 17 új tanácstagot választanak vasárnap. közöttük van két pedagógus is: garami jánosné, a thälmann utcai általános iskola igazgatóhelyettese és szabó erőd, a lehel uti általános iskola testnevelő tanára. az anyalföldi tanácstag-jelöltek között helyet kapott lászló károlyné többgyermekes édesanya, a kerület nőmozgalmának egyik eredményesen dolgozó aktivistája. az újpesti nődolgozók közül erdélyi lajosné a 136. számú választókerület lakójának, dóra mihály, a 15. kerületi béke tsz elnöke a rákospalotai választók bizalmából került a jelöltek közé.

a vasárnapi választásig hátralévő időt a tanácstagjelöltek többhelyütt felhasználják arra, hogy családlátogatáson, lakógyűlésen találkozzanak választóikkal, jobban megismerjék körzetük problémáit, megbeszéljék a tennivalókat. /mti/

8,04/m

930
P

- 6 -

Mag

bb 11. kétmillió voltos feszültség - másodpercenként 50.000 mérés - az egész világon nyilvántartják a magyar magfizikai kutatás eredményeit

i tz/gg/m/vg

1965. január 28.

röviddel ezalótt egyidejűleg új, világszínvonalon álló új magyar műszer, berendezés azületesét jelentette be a központi fizikai kutató intézet. valamilyen módon mindegyik kapcsolatban áll a magfizikai kutatásokkal, és bizonyítja, hogy tudósainknak a téren sikerült elérniük a nemzetközi álvonalat.

ez a fejlődés különösen az utóbbi 15 évben - a kfk-i létesítés idején - volt gyors. mert bár a magfizikával korábban is foglalkoztak magyar kutatók - főleg a debreceni egyetemen és a budapesti műegyetemen - de csupán tanszéki méretekben, és munkájuk inkább csak a felkészülésre, a kutatás eszközeinek előteremtésére irányulhatott. az első nagy mérföldkőhöz már a kfk-i fennállása alatt érkeztünk el. hazánkban először 1951 decemberében sikerült módszeresen gyorsított részecskékkal magreakciót létrehozni, még pedig sopronban, annak a kutató csoportnak a generátorával, amely valaképpen a régi műegyetemi atomfizikai tanszék örököséből lett a kfk-i egyik részlegévé.

azóta a fejlődés óriási utat tett meg. az atommagok bombázására használt részecskéket - mivel nemcsak a régi soproni, hanem a kfk-i-ban készült első generátor is elavult már - jelenleg három berendezéssel állítják elő. egy viszonylag új kisméretű kaszkád - vagyis egymáshoz kapcsolódó egyenirányító egységekből álló - generátort használnak a neutronok előállítására. az 1963-ban elkészült, 10-15 atmoszféra nyomás alatt működő van de graaff-rendszerű generátorukkal már kétmillió voltos feszültséget tudnak egy örökké mozgó szalagrendszer révén felhalmozni és állandóan a megszabott szinten tartani. legnagyobb neutronforrásként pedig az 1959 óta fennakadás nélkül működő atomreaktort használják.

az atommagban bekövetkező változások megfigyeléséhez a korszerű elektronikus berendezések egész sorát tervezték, szerkesztették és készítették már el. új sokcsatornás analízátorok másodpercenként körülbelül 50.000 mérést tud elvégezni, osztályozni, tárolni és regisztrálni. koincidencia-berendezésük a bombázás folytán az atommagból egyidejűleg kilépő részecskéket tudja felismerni, most pedig egy olyan berendezésen dolgoznak, amely az egymással párnuzamosan óriási tömegben érkező adatokat gyűjti és fordítja át az elektronikus számítógép nyelvére, amely azután az adatokból levonja a következtetéseket.

/folyt.köv./

8.10/-n

930
P

-7-

Mag

bb 11. /kétmillió ... 1. folyt./ m

mindezeknek az eredményeknek az eléréséhez nélkülözhetetlen volt a kutatók elméleti felkészültségének állandó fokozása. a kfk-i magfizikusai ma már egyenrangú félként tárgyalnak a világ leggazdagabban felszerelt intézményeivel. kutatási eredményeiket az egész világon nyilvántartják és hivatkoznak rájuk. a kfk-i rangot és tekintélyt szerzett hazánknak a külföldön. de magfizikai kutatásaik itthon is számos más tudományos és gyakorlati téren adnak jelentős segítséget a munkához. eredményeiket éppen úgy felhasználják a szilárdtestfizikai és anyagszerkezeti, valamint kémiai elméleti kutatások terén, mint ahogyan rövidesen üzembe lépő új berendezésük a műanyagok tulajdonságainak megváltoztatásával már közvetlenül a gyakorlati élet igényeit is kielégíti. /mti/

bb 12. értékes várostörténeti dokumentum a debreceni állami levéltárban

vid/tm/m/fm

1965. január 28.

régi iratcsomók kutatása közben évszázados jegyzőkönyvek halmaza került elő a debreceni állami levéltárban. a megtalált jegyzőkönyvek 1660-tól a 18. század végéig terjedő időszakból számos, eddig ismeretlen hiteles adatot tartalmaznak hajduboszormény társadalmi és gazdasági múltjára, fejlődésére vonatkozóan. /mti/

bb 13. zöldpaprika áprilisban

vid/ká/sk/m

1965. január 28.

somogy megyében az öreglaki kertészeti termelészövetkezetben jól fizetett a zöldségtermesztés: az elmúlt évben a 70 holdas öntözéses területről és a primőröket termő melegágyakból több, mint egymillió forint értékű árut adtak el.

a kertészetben már decemberben megkezdődött a munka: az üveg-házban elvetették a paprika magját. a kedvező időjárásban bőséges napfényhez jutott a kikelt növény, s gyors fejlődésnek indult. az üdezőlő paprikapalánták már 10-15 centiméteresek. számítások szerint április közepén - két héttel korábban, mint az elmúlt évben - 70.000 primőrpaprikát szállíthatnak piacra. /mti/

8.18/-n

-8-

935
P-e

bb 14. ,, gépkocsikombinát,, épül szegeden

vid/lk/s k1

1965. január 28.

szeged új ipari övezetében valóságos ,, gépkocsikombinát,, építését kezdték meg. a nyolcvanöt millió forintos beruházással készülő létesítményben kap helyet a 10. számú autóközlekedési vállalat új forgalmi és műszaki telephelye, valamint a 11. számú autójavító vállalat.

a 630 különféle gépkocsi elhelyezésére szolgáló ötvenkétezer négyzetméteres gépkocsitároló, a forgalmi épületek, a karbantartó és javító műhelyek, berendezések tervezésénél, illetve létrehozásánál felhasználják a legkorszerűbb hazai és nemzetközi módszereket, tapasztalatokat. a kocsik mosására szolgáló forgókefék, illetve segner-kerekes mosógépeket vezérlőfülkéből irányítják. automata, félautomata gépeket, kisméreteket alkalmaznak a zsírozásnál és egyéb munkáknál, a revíziós műveletek nagy részét precíziós műszerekkel végzik.

a 10. számú autóközlekedési vállalat műszaki dolgozói maguk is dolgoznak új eljárásokon. így például az új telephelyen felszerelik az új típusú fékhatás-vizsgáló berendezést, amellyel egyszerűsítik a szokásos utcai fékpróbákat. felszerelik a maguk tervezte infraszárító készüléket is.

a gépkocsitelep 1968-ban készül el./mti/

bb 15. riportter-szakkör a kecskeméti úttörőházban

vid/tm/s fm

1965. január 28.

kecskeméten, a szalvay mihály úttörőházban többek között riportter-szakkör is működik. a foglalkozásokon - amelyeket a megyei lap egyik munkatársa vezet - a gyerekek az újságírással, a hírszerzéssel ismerkednek. a kis riportterek összegyűjtik az úttörőélet legérdekesebb híreit és a szakkörök vezetőivel interjúkat készítenek, amelyeket házi ,, újságjukban,, jelentetnek meg./mti/

8.44/s

- 9 -

935

P-e

Me

bb 16. spárgatelepek veszprém megye homokos vidékein

vid/ká/sk/s cz

1965. január 28.

veszprém megye homokos vidékein, a pápai és a devecseri járásban új növénykultúra meghonosításához kezdtek. a gyenge minőségű talaj gazdaságosabb kihasználására három termelő - szövetkezet spárgát telepített. a spárgatermesztésben még tapasztalatlan gazdaságokat a hazafias népfront mellett működő kertészeti akció bizottság nyugdíjas agrármérnökei segítik a nagy szakismeretet igénylő munkában. ezekben a napokban a helyszínen készítik elő a spárgatelepek tavaszi ápolását./mti /

--

bb 17. az egynyári virágpalánták milliói gyulán

vid/sk/s fm

1965. január 28.

növekszik az idegenturizmus a közpéri várától és gyógyhatású fürdőjéről európaszerinti híres gyulán. a hazafias népfront javaslatára négy évvel ezelőtt megindították a „szép gyuláért, mozgalmat, hogy még több legyen itt a látnivaló. gyulai lakosok ezrei kapcsolódtak be a társadalmi munkába. csupán 1964-ben 945.000 forint értékű társadalmi munkát végeztek: 9000 négyzetméternyi területen új parkot telepítettek, ezernél több díszfa csemétét ültettek el, új gyermekjátzótereket építettek. a vízmű építésénél főleg a fiatalok segítettek sokat a csatorna- ásásban és egyéb nehéz fizikai munkában. az elmúlt évben új jelszó is született: „a virágos gyuláért, ez is széles visszhangra talált, rengeteg nemesrózsát, örökzöldet, díszbokrot, cserjét telepítettek az utak mentén, árokpartokra, bérházak előtti terekre. a kertészeti vállalatokhoz sok igénylés érkezett: az egynyári virágpalánták millióit ültetik el a tavasszal a gyulalakra./mti /

--

bb 19. „telt ház, a visegrádi irodalmi eszpresszó estjein

vid/gő/s fm

1965. január 28.

a tavaly megnyitott visegrádi óratorony irodalmi eszpresszóban minden pénteken „telt ház, előtt tartják neves költőink, íróink, szerzői estjüket. az irodalmi eszpresszó a következő hetekben is érdekes műsorral kedveskedik vendégeinknek. január 29-én török országot kossuth-díjas, magyar népdalokat és skót balladákat énekel, február 5-én soós zoltán költő és végül Antal író mutatja be műveit, majd egy hét múlva rendezik meg április lajos költő és műfordító szerzői estjét./mti /

--

8.49/s

- 10 -

1001
P

me

bb 18. gumiporvédős csapágyak készülnek debrecenben

vid/lk/s ki

1965. január 28.

a magyar gördülőcsapágy művek debreceni és diósdai üzemében a múlt évben összesen 11 millió 737 ezer különböző típusú és méretű csapágy készült, elsősorban hazai szükségletre, de jelentős mennyiség jutott exportra is. az idén 12 millió 396 ezer csapágyat készítenek. tizenöt új típus gyártását kezdik meg, s ezzel az alaptípusok száma 221-re növekszik. a debreceni gyárban az egyik különleges készítmény lesz a gumiporvédős gördülőcsapágy. ezt a típust a bányákban, a szállítószalagoknál alkalmazott gépeknél és motorkerékpároknál alkalmazzák majd. előnye, hogy a gumi jobban tömit, mint a korábbi porvédős csapágyaknál alkalmazott lemez. ezenkívül működése is zajtalanabb. a gumiporvédős gördülőcsapágyak sorozatgyártását már az első negyedévben megkezdik./mti /

--

bb 20. hódmezővásárhelyi festőművészek ajándéka a tornyai jános múzeumnak

vid/j/s fm

1965. január 28.

almási gyula béla, erdős péter, füstös zoltán, kajári gyula, novák lajos és szalay ferenc, hódmezővásárhelyen élő festőművészek a helyi tornyai jános múzeumnak ajándékozták 12 alkotásukat. festményeik közvetve vagy közvetlenül az 1919-es magyar tanácsköztársaság egy-egy eseményének témájához kapcsolódnak. a múzeum a közelmúltban tornyai jános két alkotásával és több más neves művész festményével is gazdagodott./mti /

--

bb 21. bankház épül dunaujvárosban

vid/lk/s ki

1965. január 28.

a napokban központi bankház építését kezdték meg dunaujvárosban. külön emeletet épületben helyezik el az otp és a magyar nemzeti bank, és külön földszintes épületben az állami biztosító irodahelyiségeit. az építkezést előreláthatólag jövőre fejezik be./mti /

--

8.54/s

- 11 -

1005
P

me

bb 22. hatszázötven millió forint a komárom megyei bányák fejlesztésére

vid/lk/m/ki

1965. január 28.

komárom megyében az idén a tavalyinál 70 millió forinttal többet, 650 millió forintot fordítanak a bányák fejlesztésére. bár a beruházási összeg emelkedett, a beruházási tételek száma csökkent. ugyanis a tavalyinál nagyobb mértékben koncentrálnak az anyagi és technikai lehetőségeket, hogy elsősorban a már megkezdett létesítményeket fejlessék be mielőbb.

oroszlányon például a megye legnagyobb bányája, a 23-as akna építését gyorsítják meg és zömmel már az idén be is fejezik. a másik új aknán, a 22-esen mind a két szállító aknát lemélyítik. befejezik a 21-es akna építését, amely az idén már 125 vagon szenet ad naponta. püspötváramon új külfejtést nyitnak. dorogon, a 19-20-as akna munkáit gyorsítják meg, s ezzel az év végére megkészenedik, napi 30 vagonra növekszik a termelése. erzsébet-akna víztelenítése az idén annyira előrehalad, hogy megkezdhetik a vágatok rekonstrukcióját. a tatabányai új 15/c akna az év második felében már szenet ad. tatabányán különös gondot fordítanak a régi aknákból még kinyerhető szén felszabadítására. egy vizakna építésével több mint négy millió tonna szenet nyernek a 14-es aknán. érdekes tervvel, a 8-as, a 10-es és a 11-es aknák számára épülő közös szállítóaknával felszabadítják a régi aknák pilléreit, s így 3.5 millió tonna szenet szabadítanak fel.

mindhárom bányavidéken sokat áldoznak a gazdaságos termelés különböző feltételeinek megteremtésére. gépesítésre száz millió forintot fordítanak a három bányavidéken. a távlati tervek előkészítéséhez jelentős összeget költenek geológiai kutatásokra is. /mti/

...

bb 28. újabb tanyai kollégium szolnok megyében

vid/j/m/fm

1965. január 28.

törökszentmiklóson egymillió forintos beruházással új diák kollégiumot létesítettek. a korszerű intézetben - amelynek építéséhez csaknem negyedszáz millió forintot a községfejlesztési alaptól biztosított a tanács - 40 tanyai gyermeket helyeznek el. a tanulók rövidesen beköltöznek a megye legfiatalabb városának kollégiumába. ezzel együtt a megyében már hat diákotthon áll a külterületeken, tanyakörzetekben lakó tsz-tagok gyermekeinek rendelkezésére. új tanyai kollégium épül jászárokszálláson is. /mti/

...

9,05/m

- 12 -

1005
P

me

bb 23. kedvezményes színházi bérletakció szombathelyen

vid/j/m/fm

1965. január 28.

a szombathelyi vállalatok, üzemek, intézmények dolgozói és családtagjaink számára kedvezményes színházi bérletakciót indítottak: a bérlettulajdonosok két fővárosi és két vidéki színház előadásait láthatják az 1200 férőhelyes művelődési- és sportházban. februárban lesz az első, május végén az utolsó előadás. mai modern drámát, klasszikus színművet, zenés vígjátékot, operettet tűztek műsorra. a szombathelyi szimfonikus zenekar és az operastúdió tagjai is tartanak előadást.

a szombathelyi vasutasok között egyébként több operabérlettulajdonos van, akik havonta egy alkalommal közösen utaznak a fővárosba az előadásokra. /mti/

...

bb 24. husz termelőszövetkezet kap bekötőutat zalában

vid/lk/m/ki

1965. január 28.

a zalaegerszegi közuti üzemi vállalat az idén 131 millió forintot fordít utak, illetve közuti hidak építésére a megye területén. befejezik a zalabér és zalaapáti közötti mintegy 40 kilométeres ut korszerűsítését, s ezzel az ország nyugati részéről aszfalozott úton lehet eljutni a balatonhoz. folytatják a körmend-keszthely közötti autót út építését, és 20 zalai termelőszövetkezet részére építenek bekötőutat. ez utóbbi munkához a termelőszövetkezetek is felajánlották segítségüket, a földmunkák nagyobb részét a termelőszövetkezetek végzik el. /mti/

...

bb 25. készül jedlik ányos életrajza a győri gépipari technikumban

vid/tné/m/fm

1965. január 28.

a több mint 60 éves győri gépipari technikum nagy tisztelettel ápolja az intézet névadójának, jedlik ányosnak emlékét. a 165 évvel ezelőtt született nagy feltaláló - az egykori győri diák, majd tanár - sírját a növendékek gondozzák. az intézet tanárai most jedlik ányos életrajzának megírásával foglalkoznak. barlavits ferenc igazgatóhelyettes ennek a munkának fő szervezője.

/folyt.köv./

9.10/-n

-13-

1005
P

me

bb 25. /készül ... 1. folyt./ m

a közelmúltban felkereste jedlik ányos szülőfaluját, a csehszlovákiai szimó községet, és a jedlik család még élő leszármazottait, jedlik gyulát és fiát. itt derített fényt a jedlik és czuczor család kapcsolataira: jedlik ányos és czuczor gergely anyai ágon unokatestvérek voltak. a két családtól nyert értesüléseket most dolgozza fel barlavits ferenc, aki úgy tervezi, hogy marosvásárhelyre is ellátogat. itt olyan okmányok után kutat, amelyek arról tanuskodnak, hogy a század két nagy tudósa, jedlik ányos és bolyai farkas ismerte egymás tevékenységét. /mti/

bb 27. szovjet megrendelést kapott a győri keksz- és ostyagyár

vid/lk/m/ki

1965. január 28.

a győri keksz- és ostyagyárban az idén öt százalékkal több édesáru készül, mint tavaly. növekszik az export is. az arab országokba - miként az előző években - két dekás csomagolású kekszet küldenek. az első szállítmányt februárban indítják utnak. új rendelésként jelentkezett a szovjetunió a monimpex külkereskedelmi vállalat útján. az itthon már jól ismert töltött ostya üdülő-szeletből kér öt vagonnal. a négyféle ízben készülő, celofánba csomagolt szeletek külső színes burkolatán a balatoni üdülőhelyek képe látható. ugyanebben a csomagolásban jut el az áru a szovjetunióba a második negyedévben. /mti/

bb 29. negyedévenként megjelenő kiadványban ad tanácsokat a termelőszoövetkezeteknek a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskola

vid/ká/sk/m

1965. január 28.

a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskola, győr-sopron megye mezőgazdasági szaktanácsadó és konzultációs központja, „termelőszoövetkezeti gyakorlati útmutató”, címen negyedévenként kiadványt jelentet meg, amelyet megküld győr megye minden termelőszoövetkezeti elnökének és mezőgazdászának. a kiadvány célja, ismertetni azokat a kutatási eredményeket, amelyek elterjesztését már bátran merik ajánlani. januárban megjelent az útmutató ötödik száma, amelyben többek között a palántanevelés és kiültetés nagyüzemi módszereiről, a tavaszi takarmányozásra való áttérésekről, a tavaszi talajelőkészítő gépek gazdaságos kihasználásáról tájékoztat a főiskola. /mti/

9.10/s

1025
P-0

- 14 -

me

bb 26. az idén tizenhat jelentős építőipari beruházást adnak át az országban

i sb/gg/s vg

1965. január 28.

az építésügyi minisztérium az idén több mint egymilliárd forint értékű beruházással fejleszti az építőipart és az építő-anyagipari gyárakat. a beruházási összegek nagyrészt a régebben megkezdett és a legfontosabb építkezések befejezésére fordítják. ezért a minisztérium 23 értékhatár feletti beruházásának több mint a fele, vagyis pontosabban 16, még az idén átadásra kerül. különösen jelentős az építés iparosítását segítő óbudai házgyár, amely évente 1800 lakást ad majd a fővárosnak. az utolsó simitásokat végzik az évi 920 lakást termelő dunaujvárosi házgyáron is. az 1965. évi beruházási terv ugyan nem irányozta elő, de az országos tervehivatal mégis vállalta, hogy hozzájárul a dél-budapesti és a győri házgyár építkezésének ezévi megkezdéséhez, ha a beruházóknak és a tervezőknek sikerül meggyorsítani az előkészületi munkákat.

az építőanyagipar nem egy fontos beruházása a népgazdaság fizetési mérlegét javítja. több bevételhez juttatja az országot a herendi porcelángyár és az orosházi üveggyár új kemencéje is azzal, hogy jelentősen fokozza a keresett exportáruk termelését. a hejőcsabai cementgyár új mézsműve viszont a hazai mézsellátás nehézségeit csökkenti. az új üzemrész ugyanis évente 110.000 tonna égetett meszet szállít majd a belföldi megrendelőknek. a beruházások tekintélyes része az építés gazdaságosságát fokozza. két új kavicsosztályozó-mű a betonkészítéshez szállít majd válogatott anyagot, amellyel sok cementet takarítanak meg. a sajtószentpéteri üveggyárban áttérnek a földgáztüzelésre, az alsó-szolcai épületelemgárban pedig újfajta kotróberendezéssel csökkentik a kavicstermelés költségeit. az építőipar gépesítésének fontos állomása lesz, hogy az idén átadják a debreceni építő-gépész technikumot, amely évente mintegy 200 szakember kibocsátásával segíti az építkezéseket.

a jövő évre áthúzódó hét jelentős beruházásból hatot még 1966-ban adnak át. többek között befejezik az évi 243.000 tonna mézsmű - lisztet termelő nagyharsányi őrlemű, valamint a salgótarjáni üveggyár feldolgozó üzemének és a fejér-megyei építőipari vállalat központi telepének építését. jövőre adják át szentendrén az építőipar központi kísérleti telepét is, amely a tudományos kutatómunka eredményeinek felhasználását, gyakorlati megvalósítását gyorsítja meg. /mti/

9.20/m

1025
P-0

- 15 -

me

bb 30. lényegesen olcsóbb, de ugyanolyan jó: homok helyett pernyét használnak bányák tömedékelésére komlón

vid/lk/m/ki

1965. január 28.

a komlói bányák jelentős problémája a tömedékelés. a széntelepek közül ugyanis a legtöbb öngyulladásra hajlamos, bizonyos idő után bemelegszik és lappangó tüzfészket rejt magában. a tűz ellen iszapolással védekeznek, vízzel kevert homokkal töltik fel a fejtési üregeket. a homokot 12 kilométer távolból, hídron szállítják, így a fuvardíj nagyon megdrágítja ezt az eljárást.

a költségek csökkentésére a komlói kossuth-bányán új tömedékelési módszert kísérleteztek ki. a távolról hozott homok helyett a helybeli erőmű pernyéjét használták fel, amelyből egymillió köbméter tornyosul a bánya közelében. a pernye kitűnően megfelel a földalatti üregek tömedékelésére, s ára köbméterenként csaknem ötven forinttal olcsóbb, mint a hirdi homoké. kossuth-bánya a sikeres kísérletek alapján központi iszapolótelepet létesít és az év második felétől valamennyi földalatti iszapolóhelyet innen látják el tömedékelő anyaggal. tervezik, hogy jövőre zobáknán is hasonló módon oldják meg az iszapolást./mti/

bb 31. növekvően a kaskaval sajt népszerűsége - több tízezer pecsenye bárány exportra

i cs/sk/m/ká

1965. január 28.

a juhállomány gyors fejlődése s főleg az állami gazdasági és termelőszövetkezeti juhászatok belterjes irányu fejlesztése lehetőséget adott arra, hogy a juhtej termelését az 1950-es évi 8 millió literrel 1963-ban 15 millió literre, 1964-ben pedig 17 millió literre fokozták. ezzel alapot teremtettek a kitűnő juhsajt-félék szélesebbkörű hazai felhasználására, illetve exportjára. különösen a földközi-tenger melléki országokban kedvelt csemege, s egyre népszerűbb a kaskaval nevű magyar sós sajt. a jelek szerint a juhsajt-kivitelünket még tovább fokozhatjuk.

/folyt.köv./

9,25/m

- 16 -

1025
P-e

bb 31. /növekvően ... 1. folyt./m

az utóbbi években ugyancsak kapós cikk lett - elsősorban dél-európában - a magyar pecsenyebárány. tavaly már néhányszor ,,huszvéri bárányt,, adtak exportra a termelőszövetkezeti és állami gazdasági juhászatok, s a báránypiac az idén tovább bővül: a kereskedelmi szervek több tízezer pecsenyebárányra kötöttek máris értékesítési szerződést a termelő üzemekkel, s ha beköszönt a tavasz, megkezdődnek a szállítások olaszországba és görögországba./mti/

bb 32. negyven millió forint értékű községfejlesztési munka zalaiban

vid/j/m/fm

1965. január 28.

a zalai községek lakossága ebben az évben mintegy 40 millió forint értékű községfejlesztési munkát végez. a tervekben az első helyen a kulturális és egészségügyi létesítmények szerepelnek. husz művelődési klubházat emelnek, több mint 8 millió forintos költséggel. hat körzeti orvosi rendelőt létesítenek, és öt orvosi lakást építenek közös erőből. a falvakban tovább csökkentik a sáros utcák számát. 35 községben 46 kilométernyi járdát építenek. a megye lakossága - a községfejlesztési alapon kívül - 6,700.000 forint értékű társadalmi munkával segíti az idei községfejlesztési tervek megvalósítását./mti/

bb 33. a magyarság néprajza - szovjet tudományos kiadványban

vid/j/m/fm

1965. január 28.

a szovjetunió tudományos akadémiaja ,,világ népei,, című néprajzi tudományos kiadvány sorozatában most jelent meg a 11. kötet, amely közép-európa népeinek néprajzával foglalkozik. az ezeroldalas kötetben terjedelmes részt kapott a magyarság néprajza, amelyet dr. gunda béla, dr. ortutay gyula, dr. tálasi istván professzorok és munkatársaik írtak. a szerzők ismertetik a magyar népi kultúra kialakulását és fejlődését. a kötet értékes dokumentuma a szovjetunió és a többi szocialista állam tudományos együttműködésének./mti/

9,33/m

- 17 -

1025
P-e

bb 36. ez évben tovább növekszik a magyar-szovjet áruforgalom - nyolcszázkilencven millió rubel értékű áru cseréjére készül fel külkereskedelmünk

sz/tné/s vg

1965. január 28.

külkereskedelmünk számos országgal az elmúlt hetekben kötötte meg az 1965. évre vonatkozó árucsereforgalmi és fizetési megállapodásokat. a szovjetunió képviselőivel ezúttal nem került sor ilyen tárgyalásokra, mert a hosszulejratu megállapodás alapján 1963 végén két évre szóló államközi kereskedelmi egyezmény jött létre, amely 1964- és 1965-re vonatkozott.

az ez évi magyar-szovjet árucsereforgalomról, és az országaink közötti két éves szerződés jelentőségéről szántó róbertné, az mti munkatársa a külkereskedelmi minisztériumban a következő tájékoztatást kapta:

- ötéves tervünk utolsó két évére megkötött szerződésnek főként az volt a célja, hogy lehetőséget nyújtson a hosszabb gyártási átfutási időt igénylő, nagyobb gépek, berendezések szállításának előkészítéséhez, a vállalatok közötti magánjogi szerződések létrehozásához. a múlt év szeptemberéig a magyar-szovjet árucsereforgalomba tartozó termékek 70 százalékára aláírták a magánjogi szerződéseket. ez segítséget nyújt az iparvállalatoknak a gyártáselőkészítés jobb megszervezéséhez, az ütemesebb, jobb minőségű munkához.

- az 1963 végén megkötött két éves szerződés 1965-re 830 millió rubeles forgalmat irányzott elő. már ez az összeg is 5.3 százalékkal felülmulta a hosszulejratu szerződésben erre az időszakra tervezett forgalom értékét. miután azonban 1964-ben az országaink közötti gazdasági kapcsolatok újabb eredményeket hoztak, a közelmúltban a két ország külkereskedelmi minisztere levélváltás útján az árucserre további bővítésében állapodott meg. ilymódon az 1965. évi forgalom az 1964. évinél 7.5 százalékkal magasabb lesz, s eléri majd a 890 millió rubelt. az éves és a kétéves államközi megállapodás ugyanis módot nyújt arra, hogy évközben is bővüljön az árucserre s ezzel a lehetőséggel rendszeresen élnek külkereskedelmünk vezetői.

/folyt.köv./
9.35/m

- 18 -

1030
P

bb 36./ ez évben tovább növekszik.../ 1.folyt./§

- népgazdaságunk számára döntő jelentőségűek a szovjetunióval kialakult gazdasági kapcsolatok. hazánk legjelentősebb külkereskedelmi partnere a szovjetunió. a szovjetunióval bonyolódik le külkereskedelmünk forgalmának egyharmad része. iparunk számára nélkülözhetetlenek azok a szovjetunióból érkező alap- és segédanyagok, amelyek a teljes nyers-, alap- és fűtőanyag importunknak 40 százalékát képezik. a szovjetunióból származik ugyanis a vasérc, a különböző szinesfém, a koksz, a nyersolaj, a gyapot, a faanyag jelentős része. a szovjetunió komplett gyárberendezések szállításával is nagymértékben segíti iparunk fejlesztését. ebben az évben különböző berendezések érkeznek a dunamenti hőerőmű és vegyipari üzemünk számára. a dunai vasmű hideghengerművi berendezéseinek többsége már a helyszínen van, a teljes berendezés szállítása azonban ebben az évben fejeződik be. vásároltunk a szovjetunióból ezer kombájnt, több ezer traktort, a közlekedés számára ez évi szállításra lekötöttünk 32 kétezer lóerős diesel-mozdonyt, vásároltunk teherautókat és a szokásos évi kétezer moszkvicst is lekötöttük, de tárgyalások folynak továbbiak szállításáról is. a választékcserre céljából érkező és a belkereskedelemben forgalomba kerülő szovjet gyártmányu közhasználati cikkek is szerepelnek az idei importban. érkezik például 300.000 karóra, 14.000 villanyborotva, 16.500 porszívó, 20.000 evőeszköz-garnitúra és 10.000 család szerelheti fel háztartását szovjet hűtőszekrényvel. a szovjetunióból a belkereskedelem számára érkező szállítmányokban vodka, pezsgő, és 200 tonna tea is lesz.

a szovjetunióba irányuló magyar exportnak több mint 50 százalékát ez évben is a gépipar adja. hajókat, műszereket, híradástechnikai berendezéseket, textilárut, cipőt, konzerveket és gyógyszerkészít iparunk szovjet megrendelésre. a szovjetunió gyógyszerimportjának 40 százalékát hazánkból szerzi be. a magyar exportcikkek között található az automatikus, elektromos motorház megmunkáló gépsor, a kétezer lóerős toló-vontató hajó, amelyet a szovjetunió kérésére szibériai folyókra alkalmas kivitelben iparunk gyárt. új exportcikknek számítanak az ipari varró- és szabásgépek, amelyek szállítását ez évben kezdi meg külkereskedelmünk. szintén először exportálunk a szovjetunióba baromfinevelő berendezéseket. ugyanakkor szakembereink kialakítanak a szovjetunió számára olyan univerzális baromfifeldolgozó telepeket, amelyek hűtőberendezésük kívül melléktermékfeldolgozó üzemekkel is rendelkeznek.

/folyt.köv./
9.44/s

- 19 -

1040
P

bb 38. a termelőszövetkezetek tartalékolási kötelezettségéről -
a magyar nemzeti bank ügyvezető igazgatójának nyilatkozata

10/ká/s cz

1965. január 28.

az országszerte most készülő termelőszövetkezeti zárszám-
adások során a közös gazdaságok egy részében problémát okoznak
az ideai termeléshez szükséges tartalékolásra vonatkozó rendelkezé-
sek. az mti munkatársa ezért tájékoztatást kért dr. Kovács
sándortól, a magyar nemzeti bank ügyvezető igazgatójától a
termelőszövetkezetek forgóeszköz- tartalékolási kötelezett-
ségéről és az ezzel kapcsolatos jogszabályokról.

- minden termelőszövetkezeti tag saját korábbi tapasztala-
tából is tudja, hogy a termelés folyamatossága érdekében
a jövedelemből először a következő évben szükséges vetőmagot és
takarmányt kell tartalékolni, s csak az ezen felül megmaradó
termény, illetve ennek pénzbeni értéke fordítható személyes
felhasználásra. a termelőszövetkezetek működését szabályozó
1959. évi törvényerejű rendelet is ennek a nyilvánvaló és logikus
követelménynek az értelmében állapította meg a szövetkezetek ez-
rányu kötelezettségét. eszerint a szövetkezeteknek évi jövedel-
mükből - a személyes jövedelmet megelőzően - kell tartalékol-
niuk, természetben vagy pénzben a következő évi termeléshez
szükséges forgóeszközöket, ezen belül a megfelelő mennyiségű
vetőmagot és takarmányt. az elmúlt években azonban, amikor a
termelőszövetkezetek egy része még a közös gazdálkodás megalapozá-
sának nehézségeivel küzdött, a tartalékolásra vonatkozó törvényes
előírások sokhelyütt nem érvényesültek maradéktalanul. a szövetkeze-
tek egy része nem előrelátóan, hanem szinte máról- holnapra
gazdálkodik, évi bruttó jövedelmének túlnyomó többségét, egyes
esetekben több mint 90 százalékát, személyes részesedésre fordít-
ja és csak elenyészően kis részét tartalékolja. az ilyen gazdaságok-
ban azután mindig problémát okoz a takarmány, a vetőmag és a terme-
léshez szükséges más eszközök hiánya, s ez károsan hat a
következő évi gazdálkodásra és jövedelemre. mindezen túlmenően
a gazdaságosság előtérbe kerülő követelménye a termelőszövetkezetek-
nél azt is jelenti, hogy ezeket a tartalék- hiányokat meg kell
szüntetni, illetve a lehetőségekhez képest fokozatosan csökken-
teni kell.

/folyt.köv./

10,09/m

- 22 -

1045
P-6

Mey

bb 38./ a termelőszövetkezetek. 1. folyt./s

- az 1964. évi zárszámadásról szóló miniszteri utasítás -
a termelőszövetkezeti törvénynek megfelelően - ismét
megállapítja a forgóeszköz- tartalékolási kötelezettséget. de
mivel ezt nem lehet mindenütt egyik napról a másikra
teljes egészében megvalósítani, az utasítás bizonyos könnyítéseket
is tartalmaz. átmenetileg lehetővé teszi, hogy ha a következő év
termeléséhez szükséges tartalékolás erősen csökkentené a tagok
személyes jövedelmét, akkor a tartalékolás a szükségesnél kisebb
legyen. a tartaléknak azonban az elmúlt évihez képest legalább
olyan mértékben kell növekednie, mint amilyen arányban a személyes
jövedelem emelkedett és nem lehet kisebb, mint amennyi 1964
elején volt. ezeknek az előírásoknak megfelelően a termelőszövet-
kezetek nagy többsége a zárszámadásnál biztosíthatja a szükséges
tartalékokat. azok a közös gazdaságok, amelyek a zárszámadási
utasításnak a fentiek szerinti pontos végrehajtásával sem tudják
az évi termeléshez szükséges összes tartalékot biztosítani,
az 1965. évi terv jóváhagyása után saját eszközeik kiegészítésé-
re az eddigi gyakorlatnak megfelelően rövidlejáratu
bankhitelt kaphatnak.

- központi előírás jelenleg csak az állóeszközök felhalmozá-
sának mértékét szabályozza pontosan, s maguk a termelőszövetkezetek
évi tervükben csupán a személyes jövedelmet tervezik meg összeg-
szerűen, a forgóeszközök felhalmozásának mértékét nem. a mező -
gazdasági termelés növeléséhez, a korszerű nagyüzemi gazdálkodás
fejlesztéséhez azonban elengedhetetlen, hogy a termelőszövetkezetek
elegendő és évről évre növekvő mennyiségű takarmánnyal, vető -
maggal és egyéb forgóeszkőzzel rendelkezzenek. ezért hívjuk fel már
korábban a termelőszövetkezetek figyelmét, hogy 1965. évi
termelési terveik készítésénél az eddiginél nagyobb gondot fordít-
sanak a vetőmag- és a takarmányalap biztosítására.

- a termelőszövetkezetek forgóeszköz- gazdálkodásának
fejlesztése érdekében meg kellene fontolni néhány, a következő
években megvalósítandó elképzelést is. az egyik az, hogy a
termelőszövetkezetek évi termelési és pénzügyi tervükben összeg-
szerűen tervezzék meg az évvégi forgóeszköz- állományt és annak
tehermentes részét is. egy másik elgondolás szerint le kellene
szögezni, hogy a forgóalapok részét képező pénzbeni biztonsági
alapot a vetőmag- és a takarmányalapok biztosítása után kell
létrehozni. /folyt.köv./

10.26/-n

-23-

11-
P-6

Mey

bb 38./ a termelészövetkezetek.../ 2.folyt./s

a biztonsági alapon lévő összeget a termelészövetkezet ezután szabadon használhatja fel, így például ebből pótolhatja a következő években az esetleges bevételi vagy jövedelem-kiesést.

- végül : meg kellene határozni az álló- és forgóalapok felhalmozásának kötelező minimális mértékét. a termelészövetkezeti törvény most csak azt írja elő, hogy az állóalapokat jelentő, fel nem osztható szövetkezeti alapot minden évben legalább a kiosztott részesedés 10 százalékának megfelelő összeggel kell növelni. a gyakorlatban a szövetkezetek átlagosan a részesedés 15-16 százalékát fordítják erre a célra. a felhalmozási kötelezettséget a jövőben ki kellene terjeszteni a forgó-alapok növelésére is. ezek szerint együttesen kellene meghatározni az álló- és forgóeszközök felhalmozásának kötelező legkisebb arányát, ami véleményünk szerint a rendelkezésre álló bruttó jövedelem 20-22 százaléka körül alakulhatna ki - fejezte be nyilatkozatát dr. Kovács Sándor./mti/

--

bb 39. a munkaöröm felkeltéséről és fenntartásáról vitáznak a szakemberek - munkalélektani ankét a technika házában

t tz/lk/m

1965. január 28.

több száz műszaki, gazdasági, szervezési és lélektani szakember jelenlétében kezdődött meg csütörtökön reggel a technika házában a mtesz ipargazdasági bizottsága által rendezett két-napos ankét a munkalélektan az iparban való alkalmazásáról. a megbeszélésen képviselteti magát a mtesz csehszlovákiai testvérintézménye is.

megnyitójában osztrovszki György, a magyar tudományos akadémia levelező tagja, a mtesz elnöke hangsúlyozta, hogy a munkalélektan művelése terén messze elmaradtunk a fejlett ipari országok mögött. alig néhány üzemünkben folytatnak a pszichológusok módszeres kísérleteket. dicséretre méltó kivétel ebből a szempontból például az egyesült Izzó, a beloiannisz híradástechnikai gyár, a lenin kohászati művek, a dunai vasmű, az ujszegedi kender- és lenszövő és a pamutnyomóipari vállalat, ahol már jelentős erőfeszítéseket tettek az üzemek belülről a munkapszichológia alkalmazására és fejlesztésére. az ankét egyik feladata minél szélesebb körben felhívni a figyelmet arra, milyen hatalmas lehetőségeket és tartalékokat találhatunk az ipari üzemek a munkalélektan nyújtotta segítségben.

10.40/-n

-24-

/folyt.köv./

11-p

bb 39. /a munkaöröm ... 1. folyt./ m

az első előadó dr. Molnár Imre, az országos testnevelési és sportegészségügyi intézet tudományos főmunkatársa a munkalélektan szerepét, feladatkörét és alkalmazási lehetőségeit ismertette. rámutatott többek között, milyen nagy jelentősége van annak, ha sikerül a dolgozó emberben elérni az alkotó erő örömet adó mozgósítását, másszóval felkelteni és fenntartani benne a munkaörömet. hiszen a munka nemcsak egyszerűen az élet fenntartását teszi lehetővé, hanem egyúttal mag is határozza az ember helyét és értékét a társadalomban.

az ankét két napján összesen 14 előadás alapján vitatják meg a munkalélektani kutatásokban elért legújabb eredményeket.
/mti/

...

bb 40. a magyar lótenyésztés felkészül a növekvő export-igények teljesítésére - januárban 240 sportlovat, köztük le, a külföldi importőrök

cs/sk/s ká

1965. január 28.

a magyar munkaló-állomány - a mezőgazdaság szocialista átszervezésével, a gépesítés térhódításával párhuzamosan - jelentősen csökkent, ugyanakkor új fellendülési korszak kezdődött a telivér és az ugrynevezett magas félvér sportló tenyésztésében. a 18 állami ménes mellett különleges feladattal hat állami ménest jelöltek ki sportló / díjló és ugróló / tenyésztésére, kerekén 600 törzskancával és megfelelő számú kiváló pedigres törzsménnel látták el őket. a csikókat szakszerűen nevelik, edzik, szoktatják, idomítják. a helyes „átállásnak”, lassan már érnek a gyümölcseire: a külföldi lovas-egyesületek, importőrök felgyeltek a kiváló szervezetű, szívós, amelelt igen kezes és „tanulóknak”, magyar félvérekre. ebben a régi méneseink - bábolna, mezőhegyes, kisbér - patinás hírnevén kívül, nagy része volt a magyar lovascsapatok legutóbbi külföldi szereplésének is.

/folyt.köv./

10.47/-n

-25-

11-p

me

me

bb 40./ a magyar lótenyésztés...../ 1.folyt./s

pál jános, a lótenyésztési és versenyzési igazgatóság vezetője, tájékoztatásul elmondotta, hogy sportlovaink híre már régen átlépte a kontinens határait, de az évről évre fokozódó érdeklődésnek, a konkrét igényeknek megfelelő számban még a legutóbbi években sem tudunk adni csikókat, vagy betanított, nyereg alá tört sportlovakat. a sportlótenyésztő méneseink gyorsütemű fejlesztésével lehetővé vált, hogy az idén legalább kétszeresére növeljük a sportló- exportunkat. s a következő években valószínűleg tovább javul a „ ló-mérleg„: máris szép számmal készítik exportra, edzik, idomítják a csikókat mindenütt a ménesekben.

a múlt évben kereken 100 sportlovat vittek külföldre a magyar ménesekből, az idén csupán január 20-ig 240 sportlózómmal kisbéri, vagy mezőhegyesi - félvér - vásárlására jelentették be igényüket a külföldi kereskedelmi cégek. az új vevők közül a német szövetségi köztársaságnak díjlovaglásra alkalmas fiatal hatakat, olaszországnak „ belovagolt„ nyergeseket, hollandiának lovas- iskolák ellátására „ kezes„ félvéreket, dániának és svájcnak díjlovakat, ugrólovakat, india- nak pedig - rendőrségi hataknak és lovaspóllóra alkalmas - be- tört hatakat szállítunk. érdekes, hogy a nyugat-európai importőrök - a legújabb lószin- divatnak megfelelően - csupa szürke, sárga és fekete lovakat kérnek, viszont indiai csakis pejkót vinnének.

a magyar sportló- export növekedése és a biztató további kilátások szükségessé teszik, hogy az állami gazdasági méneseken kívül minél több termelőszövetkezet kapcsolódjék be a sportló- tenyésztésbe. máris számos közös gazdaságnak van megfelelő kancaállománya, s ezek körzetébe már tavaly is kiváló tenyész- méneket küldtek fedeztetésre. a sportló- export fejlesztésében hasznosnak bizonyult az ország különböző vidékein működő 34 lovas-iskola. ezek most - a szokásos lovas- kiképzésen kívül - tervszerűen dolgoznak majd az exportra szánt csikók, sport- lovak szakszerű előkészítésén./mti /

--

10.47/s

H -
P -

- 26 -

me

bb 41. vizsgádzalkodási és szennyvittisztítási ankét

k sb/lk/m

1965. január 28.

a bőripari tudományos egyesület, a magyar hidrológiai társaság és a textilipari műszaki és tudományos egyesület rendezésében csütörtökön kétnapos vizgádzalkodási és szennyvittisztítási ankét kezdődött a technika házában. a tanácskozást lehr ferenc könnyűipari miniszterhelyettes nyitotta meg. az ankéton a nemrégiben elfogadott vízügyi törvénynek megfelelően arról ta- nácskoznak a gyárak és a tervező irodák szakemberei, hogy a textil- és bőripar milyen új szennyvittisztítási módszerekkel csökkentheti legeredményesebben a folyók szennyeződését. a csenszlovák textil- és bőripar a vizgádzalkodásban és a szenny- vízkezelésben már legalább öt évvel megelőzte a magyar textilese- ket és bőriparit. ezért jelentős, hogy a gottwaldovi centropjekt két kitűnő szakembere részt vesz az ankéton és három előadásban átadja a csenszlovák gyárak legjobb tapasztalatait. a kétnapos ankét előadásai, hozzászólásai alapján a tudományos egyesületek javaslatot dolgoznak ki a két iparág legfontosabb vizgádzalko- dási és szennyvízkezelési problémáinak megoldására./mti/

bb 46. időjárásjelentés

gg/s

1965. január 28.

a meteorológiai intézet jelenti január 28-án, csü- törtökön 13 órakor :

többfelé havazás, havaseső, eső

az azöri szigetek térsége és a földközi tenger meden- céjének nyugati része fölött elhelyezkedő ciklonrendszer keleti oldalán meleg, nedves levegő árasztja el dél-európa és közép- európa nyugati felét, az évszakhoz képest enyhe, többfelé szeles, csapadékos időjárást okozva. ezzel szemben a szovjetunió európai területe fölött elhelyezkedő nagykiterjedésű anticiklon délnyuga- ti oldalán folytatódik a szárazföldi eredetű hideg levegő előrenyomulása közép-európa keleti fele, valamint skandinávia irányába. a páradus óceáni és mediterrán eredetű levegő, valamint a szárazföldi hideg levegő keveredésének hatására, főleg a balti tenger térségében sokfelé havazik.

/folyt.köv./
13.10/s

13.10/s
P -

- 27 -

me

bb 46./időjárásjelentés./ 1.folyt./s

hazánkban tegnap párás, többfelé ködös volt az idő. sáros-patak, nagykanizsa vonalától északra tulnyomóan borult volt az ég, sokfelé havazott, havaseső esett. az említett vonaltól délre változó mennyiségű felhőzet mellett 1-5 órán át sütött a nap, csupán nyíregyháza környékén észleltek jelentéktelen mennyiségű csapadékot. a lehullott csapadék mennyisége dunántúlon sok helyen elérte a 2-4, sőt rajkán a 9 millimétert. a hőmérséklet napközben 0 - plusz 4 fokig emelkedett, az éjszaka folyamán általában 0 - minusz 4, északkeleten minusz 5- minusz 8 fok-ig süllyedt. hegyeink hóviszonyaiban lényeges változás nem következett be. ma délelőtt tulnyomóan borult, párás volt az idő, miskolc környékéről és a dél-dunántulról ködöt, a balaton térségéből kisebb esőket jelentettek.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 1.4 fok volt, a sokévi átlagnál 2.7 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig: tulnyomóan borult, párás idő, többfelé havazással, havasesővel, néhány helyen esővel. egy-két helyen reggeli köd. mérsékelt, időnkint kissé élénkebb délkeleti, déli szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 - plusz 4 fok. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap általában 0 - minusz 4, északkeleten minusz 5 - minusz 8 fok között.

a duna vizállása csütörtökön délelőtt 11 órakor budapestnél : 223 centiméter./mti /

..-

bb 42. üzembehelyezték a zalaegerszegi mávaut autóbusszállomást

vid/lk/s ki 1965. január 28.

csütörtökön ünnepélyesen üzembehelyezték zalaegerszegen a korszerű mávaut autóbusszállomást. az ötmillió forintos költséggel épített létesítményt a város és a megye vezetőinek jelenlétében lendér jenő, a kpm autóközlekedési vezérigazgatóságának vezetője vette át az épített megyei tanácstól, majd engedélyt adott antos sándornak, a 16-os aköv igazgatójának az állomás használatbavételére. a korszerű állomásról egyidejűben 13 autóbussz indítható. az új létesítmény egyik fontos forgalmi állomása lesz a nyugati országhatártól körmenden, zalaegerszegen át keszthelyig vezető, építés alatt lévő autóutnak. naponta 260 autóbusszjárat indul, illetve érkezik az új állomásra./mti /

13.22/s

..-

13.15
P

- 28 -

me

bb 43. elkészült a nagykanizsai malátagyár első szakasza

vid/lk/s ki 1965. január 28.

modern, automata berendezésekkel felszerelt gyárral gazdagodott nagykanizsa. elkészült a malátagyár első szakasza, amelynek építése és felszerelése mintegy nyolcvan millió forintba került. a napokban megkezdődtek az üzemi próbák is. az új gyárban évente 600 vagon malátát készíthetnek. építik a malátagyár második szakaszát, amit a tervezett évvégi határidő helyett a harmadik negyedévben szintén üzembehelyeznek. ezzel ezer vagonra növekszik a nagykanizsai malátagyár évi termelése. a teljes befejezésig 107 millió forintot költenek a gyár építésére./mti /

..-

bb 44. megszűnt a papírzsákok gyártása tatabányán

vid/lk/s ki 1965. január 28.

a tatabányai cement- és mészműveknél évtizedek óta nehéz fizikai munkával készítették a cement csomagolásához szükséges papírzsákokat. hatvan nő dolgozott az üzem zsákgyárában, s rendkívül alacsony termelékenységgel, kézi munkával készítették a zsákokat. nemrégiben a dunai cement- és mészműben korszerű gépeket helyeztek üzembe, ahol fizikai munka nélkül, magas termelékenységgel készítik a papírzsákokat, s ellátják vele az egész ipagágot.

ezért tatabányán megszüntették a zsákgyártást. az asszonyok közül negyven a magyar gyapju és szövőgyár tatabányára helyezett kivarró részlegében kapott munkát, ahol a nehéz zsákkészítés helyett műstoppolással foglalkoznak. husz nődolgozót a cementgyár más üzemszéibe helyeztek./mti /

..-

bb 45. kenyérgyár készült el szigetszentmiklóson

vid/gö/s ki 1965. január 28.

szigetszentmiklóson sok gondot okozott a község és a csepel autógyár lakótelepének kenyérellátása. mivel a tervek szerint a következő években tovább bővül a lakótelep, a pest megyei tanács kenyérgyárat építtetett a községben. a korszerű gépekkel felszerelt üzemben naponta hatvan mázsa kenyeret sütnék. csütörtökön megkezdődött a gyár műszaki átvétele, amit néhány hétig tartó próbaüzemelés követ./mti /

13.50/m

..-

14.15
P

- 29 -

me

bb 47. elutazott hazánkból a proletár egység olasz szocialista pártjának küldöttsége

tné/s zs 1965. január 28.

csütörtökön elutazott hazánkból a proletár egység olasz szocialista pártjának küldöttsége, melyet tullio vecchietti a párt főtitkára vezetett.

a küldöttség az mszmp központi bizottságának meghívására néhány napot töltött hazánkban. megbeszélést folytatott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságával a két párt tevékenységéről, valamint a nemzetközi munkásmozgalom időszerű kérdéseiről. a megbeszéléseken olasz részről tullio vecchietti, a párt főtitkára, salvatore corallo, a politikai bizottság tagja, a szicíliai tartomány pb titkára, umberto zurlini, a központi bizottság tagja, a modenai pártszervezet titkára, és giuseppe tagliazucchi, a központi bizottság tagja, a külügyi kapcsolatok osztályának vezetője, magyar részről nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, puja frigyos, a központi bizottság külügyi osztályának vezetője, és garai róbert, a központi bizottság osztályvezető-helyettese vettek részt.

az olasz küldöttséget fogadta kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, aki szívélyes, baráti beszélgetést folytatott a küldöttség tagjaival.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és puja frigyos, a központi bizottság osztályvezetője./mti /

..-

14.29/s

16.00 Cui

- 30 -

PKK

a szerkesztőségek figyelmébe !

g/s 1965. január 28.

a meteorológiai intézet kéri a szerkesztőségeket, hogy a mai bb 46. számú „ időjárásjelentés, „ című hír utolsó előtti bekezdése helyett a következőket közöljék:

„ várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 0 - mínusz 4, északkeleten mínusz 5- mínusz 8 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet holnap : 0 - plusz 4 fok között. „
/mti /

..-

bb 49. puhul a folyók jégpáncélja

sb/lk/s vg 1965. január 28.

a bodrogon, a hernádon és a tiszta felső szakaszán áll még a jég, de az utóbbi héten már nem hizott, hanem inkább vékonyodott. a nappali felmelegedés a kraszna jegét is megpuhította és a torkolat közelében csaknem 20 kilométer hosszú szakaszon megtisztította

a folyó víztükrét. a hernádon is csuszka, néhol felszakadozik a jégmező. a tiszta felső szakaszán pedig helyenként 0.3 fokos víz olvasztja lassan a jéget. tiszalóktól a magyar-szovjet határig azonban még mindig 5-10 centiméter vastagon borítja a jég a folyót. az erőmű közelében két jégtörő hajó készenlétben várakozik, hogy az erősebb enyhülés és az árhullám első jelére megkezdje a jégpáncél feldarabolását.

a velencei- tavat már csaknem husz napja takarja összefüggő jégmező. az utóbbi egy hét alatt viszont két- három centiméterrel vékonyodott a jég. most csak 3-6 centiméter vastag és annyira puha, hogy ráállni már nem tanácsos. a balaton az idén nem fagyott be teljes felületén, pedig eddig ugyszólván egyetlen télen sem mulasztotta ezt el. a tó keleti medencéjében most több a jég, mint a szabad víztükrön. a balaton nyugati felén pedig a víz az uralkodó és csak a partot szegélyezi keskeny sávban a jég. az országban jelenleg a duna a legmelegebb folyó, csütörtökön 1.6 - 2.3 fokot mértek a magyar szakaszon. így lehetséges, hogy 21 év után először zajló jég nélkül telet át a duna.
/mti /

..-

14.54/s

15.40 Cui

- 31 -

bb 48. az ár- és belvízvédelmi felkészülésről tárgyalt a tiszalöki járási tanács végrehajtó bizottsága

vid/lk/s ki 1965. január 28.

az ár- és belvíz elleni védekezés előkészületeiről tárgyalt csütörtöki ülésén a tiszalöki járási tanács végrehajtó bizottsága.

az ülésen beszámoltak arról, hogy a tanácsok illetékes szervei a vízügyi igazgatósággal együtt felmérték az esetleges árvízveszély elhárításának, a belvizek levezetésének lehetőségét, s megtervezték a szükséges intézkedéseket. a védekezéshez szükséges anyagokat és felszereléseket a helyszínen tárolják. szükség esetén több mint hetven gépi szivattyút, mintegy 70 erőgépet, 300 univerzális traktort, vontatót, nyolc személygépkocsit és körülbelül 500 univerzális fogatot vehetnek igénybe. a végrehajtó bizottsági ülésen felhívták a községi tanácsok figyelmét, hogy a járás területén levő belvízlevezető csatornákat az olvadás kezdetéig tisztítsák ki, hozzák rendbe./mti /

--

bb 5p. az idei

bb 50. az idei népgazdasági tervet tárgyalta a szekszárdi tanácsülés - újabb létesítményekkel gazdagodik a város

vid/j/s fm 1965. január 28.

csütörtökön ülést tartott a szekszárdi városi tanács. kalmár józsefnek, a városi tanács vb. elnökének beszámolója alapján megvitatták és elfogadták a város 1965. évi népgazdasági tervét. eszerint a tanácsi iparban 5.6, a szövetkezeti iparban 5.3 százalékkal növelik az exporttervet a tavalyihoz képest. a város az idén új létesítményekkel gazdagodik. felépül az új mérő - műszergyár, a tbc-szanatórium, a nyolc tantermes gimnázium, 400 személyes diákszálló, 40 férőhelyes bölcsőde, a déli kertváros nyolc tantermes általános iskolája és 70 férőhelyes óvodája, ezenkívül csaknem kétmillió forintos költséggel új járdákat építenek. a tervek végrehajtását egymillió forint értékű társadalmi munkával segíti a lakosság./mti /

--

15.11/s

15.40 Cse

- 32 -

bb 51. megnyílt az első falusi „kép-presszó”, komárom megyében

vid/j/s fm 1965. január 28.

kisbéren - a községi művelődési otthon és a földművelőszövetkezet rendezésében - csütörtökön „kép-presszó”, nyílt az újjáalakított cukrászdában. a helyi képzőművészeti kör és a gimnázium fotókörének képeit, felvételeit állították ki. időszakonként reprodukciós kiállításokat is rendeznek, és a megyei képző - művészek alkotásait is bemutatják majd a cukrászdában.

a megye első falusi kép-presszójában könyvkiállítást is nyitnak majd, az asztalokon pedig művészeti kiadványok, irodalmi és napilapok között válogathatnak a látogatók./mti /

--

bb 52. századik születésnapját ünnepelte

vid/j/s fm 1965. január 28.

majs községben özv. ^hnomán jánosné. a rokonokon, ismerősökön kívül a helyi társadalmi szervek - a nőtanács, a vöröskereszt - képviselői is köszöntötték az idős asszonyt és ajándékokkal kedveskedtek neki./mti /

--

bb. 53. nétfőn temetik bokros-birman dezsőt

k/tf/tr/a/fm 1965. január 28.

bokros -birman dezső, kossuth-díjas szobrászművészt, a magyar népköztársaság érdemes művészt, február 1-én, hétfőn 14 órakor temetik a farkasréti temetőben, a fővárosi tanács által adományozott diszszirhelyen./mti /

--

15.25/s

15.40 Cse

- 33 -

PKK

ob. 54. ülést tartott az országos béketanács

t/di/hl/tm/a/-cz

1965. január 28.

a magyar békemozgalom tavalyi jubileumi esztendejének munkájáról és az 1965-ös feladatokról tanácskoztak csütörtökön a parlamentben az országos béketanács kibővített ülésének résztvevői. megjelent és az elnökségben foglalt helyet római sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a magyar-szovjet baráti társaság elnöke, vass istvanné, az országgyűlés elnöke, erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, bugár jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkár-helyettese, dr. hamvas endre kalocsai érsek, kodály zoltán, szádeczky-kardoss elemér egyetemi tanár, az országos béketanács tudományos bizottságának elnöke. ugyancsak az elnökségben foglalt helyet manolisz glezosz, nemzetközi lenin békedíjas, a nemzetközi újságírók szervezet végrehajtó bizottságának tagja, aki a magyar újságírók országos szövetségének vendégként tartózkodik hazánkban. részt vett az ülésen politikai, gazdasági és kulturális életünk sok kiválósága, köztük számos neves író, művész, tudós és más közéleti személyiség. ott volt heinz altschul, az osztrák béketanács főtitkára, valamint a faji megkülönböztetés ellen küzdő ausztráliai mozgalom hazánkban tartózkodó küldöttei: gloria meltzer és beverley walsh.

szakasits árpád, az országos béketanács elnöke nyitotta meg a tanácskozást. javaslatára az ülés résztvevői néma felállással adóztak bóka lászló, pór bertalan és tóth lászló, az országos béketanács elhunyt tagjai emlékének. ezután dr. dezséry lászló főtitkár terjesztette elő a múlt évi munkáról szóló beszámolót és az idei program tervezetét. előjáróban többek között hangsúlyozta:

- közvéleményünk egységes abban, hogy az emberiség igazi biztonságát nem a fegyverkezési versenyben, hanem a leszerelésben kell keresni. ezt tükrözte immár hagyományos tavaszi demonstrációnk múlt évi sikere is. a leszerelési hónap nagyszabású eseménysorozatának gyűlésein, összejövetelein csaknem két és félmillió ember foglalt állást a fegyverek és háboruk nélküli világ megteremtése mellett. csupán a társadalom különböző rétegeinek részvételével lebonyolított találkozókon mintegy 200 000 orvos, ügyvéd, pedagógus, tsz-tag, kisiparos, stb. folytatott véleménycserét korunk nagy kérdéseiről.

/ folyt.köv./
15.55/lm

- 34 -

ob. 54./ ülést tartott.....1. folyt./a

a továbbiakban részletesen foglalkozott a békemunka különböző területeivel. a szolidaritási akciókról szólva elmondta, hogy több mint 30 000-en tiltakoztak aláírásukkal az imperialisták dél-vietnami agressziója ellen, mintegy negyvenezeren pedig a dél-afrikai hazafiak védelmében erősítették meg elő szóban elhangzott követeléseiket.

- eredményes munkát végzett tudományos bizottságunk az esztendőben, s kedvezően alakultak békemozgalomunk nemzetközi kapcsolatai is - állapította meg ezután a főtitkár. - tavaly 29 ország békeharcosainak csaknem 400 képviselője járt hazánkban. egyebek között vendégül láttuk a nyugat-német, az osztrák, a görög, a ceyloni békemozgalom delegációját, küldötteink pedig franciaországba, angliába, indióba, csehszlovákiába, jugoszláviába, és a vietnami demokratikus köztársaságba látogattak.

- békemozgalomunk ideai tevékenysége lényegében öt jelentősebb eseményhez kapcsolódik. megemlékezünk hazánk felszabadulásának és a második világháború befejezésének 20. évfordulójáról, foglalkozunk az ensz nemzetközi együttműködési évével összefüggő feladatokkal, nagyszabású akciót tervezünk a július 10-e és 17-e között helsinki sorra kerülő béke világtalálkozó méltó magyarországi előkészítésére és jelentősebb megmozdulásokra készülünk a hirosimai és nagyszaki atomkatasztrófa 20. évfordulója alkalmából.

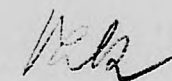
- május 9-től ismét megrendezzük hagyományos tavaszi demonstrációnkat, amelynek középpontjában a leszerelésen kívül a nemzetközi együttműködés gondolata is helyet kap. gyűléseken, találkozókön és más összejöveteleken támogatjuk majd a második világháború befejezésével kapcsolatos európai megmozdulásokat, a hagyományos husvéti békemeneteket és a béke világtalálkozó előkészítését. szoros kapcsolatot tartunk a béke világtanáccsal és összehangoljuk tevékenységünket a szocialista országok békemozgalmaival. arra törekszünk, hogy szorosabbra fűzzük kapcsolatainkat minden olyan békemozgalommal, pacifista és egyéb szervezettel, illetve csoportosulással, amelyek egyetértenek alapvető céljainkkal.

/ folyt.köv./

16.15/a

16.00 Amé

- 35 -

bb. 54. /ülést tartott...2.folyt./e

a tervek szerint delegációkat küldünk majd a béke világkongresszusra, a kerekasztal-konferenciákra, valamint angliába, olaszországba, a német szövetségi köztársaságba, lengyelországba és romániába. ezen kívül vendégeket hívunk a szovjetunióból, lengyelországból, romániából, a német szövetségi köztársaságból, olaszországból, görögországból, angliából, indiából és argentinából. részt veszünk az előkészítés alatt álló dunai nemzetközi béke-hajúton, amelyen előreláthatólag nyugatnémet, osztrák, csehszlovák, román, jugoszláv, bolgár és szovjet békeharcosok találkoznak majd. folytatjuk szolidaritási akcióink és barátsági rendezvényeink sorozatát, s széles körben megemlékezünk a béke világmozgalom ünnepeltjeiről, - mondotta többek között befejezésül dezséry lászló.

ezután dr. sik endre, az országos béketanács alelnöke a nemzetközi helyzet néhány időszerű kérdéséről tájékoztatta az ülés résztvevőit, majd sokoldalú véleménycsere kezdődött a beszámoló és az előterjesztett munkaprogram felett. farkas lászló, a szombathelyi népfrentbizottság elnöke arról beszélt, hogy a népfrent részeként tevékenykedő békemozgalom akciói minden eddiginél nagyobb tömegeket mozgósítanak, s a társadalom valamennyi rétegének fórumot adnak, hogy kifejtseik véleményüket, állást foglaljanak a béke, a leszerelés mellett.

dr. benedek jeno, a magyar jogász szövetség főtítkára a német szövetségi köztársaság kormányának azzal a világszerte nagy felháborodást kiváltó elhatározásával foglalkozott, hogy 1965 május 8-tól elévültnek tekinti a háborus bűncselekményeket.

- a 20. század önmagának és a történelemnek tartozik azaz, hogy a büntetőjog eszközeivel is felelősségre vonja a háborus bűnösöket, akik Európában éltek ugyan, de a dzsungel törvényeinek engedelmeskedtek. az az állam, amely politikai opportunizmusból, vagy valamilyen nagyon is céltudatos megfontolásból megbocsátja a háborus és népellenes bűnösöknek nevezett gyilkosok és gonosztevők cselekedeteit, elveszti erkölcsi jogát az igazságszolgáltatás funkcióinak gyakorlására. a békemozgalom akkor marad hű önmagához és eszméihez is, ha felemeli tiltó szavát minden olyan szándék ellen, amely lemondani kíván a történelem legszörnyűbb cselekményeinek méltó megbüntetéséről - mondotta dr. benedek jeno.

/folyt.köv./

16.25/e

16.00 *Am!*

- 36 -

bb. 54. /ülést tartott...3.folyt./e

dr. zsebők zoltán egyetemi tanár, az országos béketanács tudományos bizottságának titkára beszámolt arról, hogy a magyar tudomány legkiválóbb képviselői vállalták: a tudomány minden területéről összegyűjtik a bizonyítékokat annak igazolására, hogy az emberiség előtt egyetlen út, a béke útja áll. a nevelés, a pszichológia, a szociológia, a kultúra és egyéb tudományágak szemszögéből is alátámasztják, hogy olyan világot kell teremtenünk, ahol fel sem merülhet a háboru lehetősége.

ezután az ülés résztvevőinek nagy tapsa, meleg ünneplése közben manolisz glezosz emelkedett szólásra. köszönetet mondott a meghívásért és azért a sokoldalú támogatásért, amellyel népünk a görög hazafiak igaz ügye mellé állt. életére hivatkozva kifejtette, hogy milyen nagy erő a népek összefogása, segíteni akarása.

- megmentettek a haláltól, kiszabadítottak a börtönből, s most itt lehetek, önök között a tanácskozáson. szabad vagyok! - mondotta. - de nem tudom elfelejteni, hogy 120 testvérem még mindig rabságban snylódik, s egyikük már 25 éve fogoly. ugy érzem, közöttük maradt szívem egy darabja, mint ahogy gondolatban együtt snylódik a bebörtönzött spanyol hazafiakkal is. sokszorosán köszönöm a görög és más nemzetiségű politikai foglyok kiszabadításáért vívott küzdelmüket, köszönöm azt is, hogy segítő kezet nyújtottak a magyarországon élő görög politikai emigránsoknak, s felemelték szavukat a ciprusi nép szabadsága, függetlensége és önrendelkezési jogának tiszteltben tartása mellett. elmondhatom: közös cél, a fasiszmus elleni és a békéért vívott harc fűzi össze népeinket.

manolisz glezosz a továbbiakban az 1951-ben kibontakozott görög békemozgalom résztvevőinek bátor helytállásáról szólt. egyebek között elmondotta, hogy a haladás híveinek összefogása immár két ízben is megakadályozta, hogy a 6. amerikai flotta görög felségvizeken vessen horgonyt.

- számunkra, akik kapitalista országban élünk, világos: ahogy erősödik a szocialista világrendszer, úgy távolodik a népek feje felől a háboru veszélye. ugyanakkor azt valljuk, hogy a béke valamennyi nép ügye és mindennap újabb tömegeket akarunk megnyerni eszméinknek. hisszük, hogy közös harcunkkal mielőbb elérhetjük az emberiség évszázados vágyának teljesülését.

/folyt.köv./

16.27/e

17.00 *Am!*

- 37 -

bb. 54. /ülést tartott...4.folyt./e

- rabságom idején jónéhányszor elgondolkoztam azon, hogy korunkban az ember már a világűr ajtaján kopogtat, s minden eddiginél magasabbra szárnyalt az alkotó emberi szellem. új és új vívmányokkal gazdagodik a technika, s mindennek alkotója és teremtője, az ember, milyen sokszor válik méltatlanná önmagához. reméljük, elérkezik majd az az idő, amikor megérteni sem tudják, hogy volt olyan kor, amikor háborúztak, ölték egymást az emberek. tegyünk meg mindent azért, hogy ez már a mi életünkben bekövetkezzék, - fejezte be nagy tapssal fogadott felszólalását a világhírű görög hazafi.
/folyt.köv./

bb. 56. koppenhágába utazó magyar ruhakollekció budapesti bemutatója

1 sz/tné/e vg

1965. január 28.

a ruházati mintatervező vállalat és a különlegességi divatszalon elkészítette azokat a ruhákat, amelyek a februárban koppenhágában megrendezendő magyar hetek alkalmával kerülnek bemutatásra a dán főváros egyik nagy áruházában. mielőtt az 50 ruhamodellből álló kollekciót a hungarotex külkereskedelmi vállalat modex és trikotex részlege elküldte koppenhágába, bemutatta a magyar szakköröknek. a ruházati mintatervező vállalatnál csütörtökön rendezett bemutatón az ipar és a kereskedelem meghívott szakemberei, valamint a sajtó képviselői vettek részt.

a kollekció azt tükrözi, hogy reggeltől estig milyen ruhát célszerű viselni a nőknek, s ezek közül melyek készülhetnek a konfekcióiparban. strandruhától a kisestélylig a legkülönbözőbb alkalomra viselhető öltözékek találhatók az összeállításban. a bemutatón először az otthoni öltözékeket sorakoztatták fel, s ezek közül a legcsinosabbak a ruhához és nadrághoz egyaránt viselhető újvonalú, virágrátéttal díszített kötények voltak. az utcai ruhák többnyire kiskabáttal készültek, mégpedig úgy, hogy vagy a ruha, vagy a kabát egyszínű, illetve nyomott-mintás. a szakértők véleménye szerint a dán nők körében is sikert aratnak majd a zsákhoz hasonló durvaszövésű lenvászon kosztümök és a kaszimirmintás lenvászon ruhák. a nyári ruhák akár kartonból, vászonból vagy selyemből voltak, lezser szabásuak és a náton mélyen kivágtak. a ruhákat saját anyagukból készült turbán, vagy szalmából font kenyékalap, illetve arcból kiálló boleroákalap egészítette ki.

a legújabb divatot tükröző kollekciót koppenhágában három alkalommal mutatják be az ottani érdeklődőknek. /mti/

16.43/e

...-

- 38 -

bb. 55. megalakult a mtesz heves megyei szervezete

vid/-tk/a/ki

1965. január 28.

a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének heves megyei szervezete csütörtökön tartotta alakuló küldött-értekezletét egerben, mintegy 250 tudományos szakember részvételével. az ülésen részt vett és felszólalt dr. valkó endre, a mtesz főtitkára. az ünnepélyes összejövetelt csuhaj ferenc, a heves megyei tanács vb. elnöke nyitotta meg, majd bíró józsef, a heves megyei pártbizottság első titkára tartott előadást heves megye fejlődésének távlatai címmel. ezután megválasztották a mtesz heves megyei intézőbizottságát. az intézőbizottság elnökévé dr. mátrai tiberius kandidátust, az egri tanárképző főiskola tanszékvezető tanárát, titkárává czirják imre gépészmérnököt választották. /mti/

..-

bb. 57. tegyük hozzáférhetővé a helyi árualapokat - a földművesszövetkezeti szocialista brigádok tanácskozása a medosz székházban

t/kz/a/-cz

1965. január 28.

csütörtökön, a medosz székház kongresszusi termében, tanácskozásra jöttek össze a földművesszövetkezeti szerveknél dolgozó szocialista brigádok vezetői, hogy megvitassák a mozgalom továbbfejlesztésével kapcsolatos tennivalókat, s megválasztják küldötteiket a szocialista brigádvezetők márciusban összeülő 2. országos értekezletére. a tanácskozást nagy lászló, a kpvdz titkára nyitotta meg, majd szirmai jeno, a szövetség elnöke mondott beszédet.

a szocialista brigádmozgalom - mint szirmai jeno többek között rámutatott - a földművesszövetkezeti szerveknél öt éves múltra tekint vissza. kezdetben - 1958-ban - alig néhány brigád határozta csak el, hogy megszerzi a kitüntető címet, jelenleg pedig már csaknem 2 000 brigád tagjai versenyeznek ugyanezért. a mozgalom együtt fejlődött a földművesszövetkezetek feladatainak növekedésével, s a résztvevői mindig az első sorban küzdöttek a falvak iparcikkellátásának megjavításáért, a zöldség-gyümölcs felvásárlás és értékesítés zavartalan lebonyolításáért, s általában a földművesszövetkezetek és a földművesszövetkezeti szervek tevékenységének minden területén.

az országos földművesszövetkezeti tanács és a szövetség igazgatósága nagyra értékeli azokat a felajánlásokat és kezdeményezéseket, amelyeket az 1965. évi tervek teljesítése, a felszabadulás 20. évfordulójának megünneplésére tettek a szocialista brigádok.
/folyt.köv./

16.50/a

- 39 -

bb. 57./ tegyük nozzáférhetővé...1. folyt./a

a terv, mutatott rá szirmai jénő, a kiskereskedelmi forgalom 3,1 százalékos emelkedését írja elő. ennyivel több árut kell forgalomba hozni a falusi üzletekben. a városok és ipartelepek lakosságának ellátására 28,5 százalékkal több burgonyát, zöldséget és gyümölcsöt kell felvásárolni, illetve értékesíteni. a mezőgazdasági termékek exportjának növekedését pedig 9,7 százalékban határozta meg a terv. e feladatok teljesítésének minden mozzanatában a gazdaságosságot kell az elsődleges követelménynek tekinteni, de mindig tartasuk szem előtt, hogy ez a gazdaságosság sohase mehet a kereskedelem kulturált-sága, az ellátás színvonala, s általában a fogyasztó rovására. a látszatoktól azonban minden tekintetben óvakodni kell. nem példátlan eset az olyan, hogy fogyasztói, ellátási érdekekre hivatkozva egyes földművesszövetkezeti cukrászdák 50 kilométeres távolságra szállítanak 5 kiló fagylaltot. van olyan földművesszövetkezeti vendéglő, ahol mindössze 10 személy vesz részt a közétkeztetésben, s ezért fönntartanak egy olyan apparátust, ami eleve alaposan ráfizetéssé teszi ezt az ott nyilvánvalóan nem igényelt szolgáltatást.

az 1965. évi feladatokról szólva hangsúlyozottan mutatott rá a szövosz elnöke a helyi árualapok feltárásának fontosságára. célul kell tűznünk azt, hogy a zöldség-gyümölcs és élelmiszerellátásban ne növekedjék a központi készletből igénylő községek száma. a szövosz igazgatósága egyetért azzal a javaslattal, hogy anyagilag hatékonyan érdekeltté tegye a falusi boltvezetőket abban, hogy felkutassák, s minden további ideoda utaztatás nélkül helyileg újra forgalomba nozzák például a zöldséget, gyümölcsöt, füstölthust, s minden olyan helyileg föllelhető árut, amit a lakosság ott helyben igényel. a magunk részéről - mondotta - még az elől sem zárkózunk el, hogy néhány cikk kivételével, ez a helyi felvásárlás és újra értékesítés a helyileg kialakult áron történjék.

a megnövekedett feladatokat - hangoztatta, befejezésül a szövosz elnöke -, elsősorban is a munka termelékenységének növelésével kell megoldani, s ez nem könnyű. mindig vegyük azonban tekintetben, hogy a földművesszövetkezetek gazdasági feladatai mögött mindig ott áll a csaknem 2 millió szövetkezeti tag, s ebben a tömegszervezeti jellegben olyan erő van, amely feltétlenül képes az adott célok megvalósítására. a szocialista brigádok álljanak a továbbiakban is e munkaélvonalában. lépjenek fel a terv teljesítése érdekében kezdeményezőként, követeljék meg a vezetőktől a határozott irányítást, ne tőrjék a munkafegyelem lazítását, az üzletekben az udvariatlan kiszolgálást. mindig minden negatív jelenség ellen személyekre való tekintet nélkül lépjenek fel, s mint mondotta: - biztosíthatom önöket, hogy ehhez minden esetben megkapják a megfelelő támogatást. a szövosz igazgatósága egyetért azzal, hogy eddigi kitűnő eredményeik alapján, tovább kell bővíteni a szocialista brigádok hatáskörét, s ezzel együtt persze a felelősségét is. a jobb munkával több jog jár együtt, s ezt az elvet minden területen érvényesíteni kell.

/ folyt. köv. /
17.15/a

- 40 -

bb. 57./ tegyük nozzáférhetővé.../2. folyt./a

a beszámoló, s az azt követő széleskörű vita befejeztével a szövosz elnöke tíz szocialista brigádvezetőnek, kiváló földművesszövetkezeti dolgozó, kitüntetést adott át. a tanácskozás ligeti lászló, a kpvdz főtitkára zárszavával ért véget.
/mti/

--

bb. 59. válaszuton az időjárás: a magasban meleg áramlik, északra keletről hideg közeleg - a szovjetunióban minusz 30-36 fokos fagy, a földközi tenger partvidékén plusz 15-16 fokos meleg - pénteken kisebb havazásokra számíthatunk

1/cs/gk/a/hk

1965. január 28.

az európa nagy részén hetek óta tartó rendkívüli enyheség utánpótlásaként jelenleg is meleg légtömegek áramlanak afrika felől a magasban, s csütörtökön elérték a balti-tenger térségét. most ott ütköznek az északkelet felől lefelé nyomuló hideg- get, s az ütközési zónákban máris nagyarányu havazás kezdődött. a szovjetunió fölött erősödő óriási anticiklon hatására a kontinens északkeleti tájain tovább fokozódott a hideg, csütörtök reggel minusz 30-36 fokot mutattak a hőmérők, sok helyütt a maximumok sem emelkedtek minusz 20-24 fok fölé. ugyanakkor a földközi tenger fölött egy régebbi ciklon mélyülni kezdett. olaszország déli vidékein és dél-görögországban helyenkint a hajnali minimumszint is plusz 10 fok fölött maradt, s néhány helyen a maximumok plusz 15-16 fokig emelkedtek. a ciklon hatókörzetének északra tolódásával az enyheség uralma európa nagy részén meghosszabbodik, s nagy területeken kezdődik majd havazás. viszont na az északkeleti anticiklon indul el délkelet felé, akkor a következő napokban erősebb lehüléssel, párás, ködös idővel kell számolnunk.

házánkban január 18-a óta egyfolytában tart a rendkívül enyhe, pozitív anomáliás, időjárás: a napi középhőmérséklet átlagosan 2-3 fokkal haladta túl az időszak normáit. a szerdai „melegtöbblet”, 2,7, a csütörtöki pedig 2 fokos volt. a szerdai maximumok 0- plusz 5, a csütörtökiek 0-plusz 6 fok között alakultak ki, a hajnali fagyok ugyanilyen mértékben tértek el negatív irányban.

/ folyt. köv. /

18.02/a

- 41 -

19.00

bb. 59./ válaszuton..... folyt./a

a csütörtök reggeli hótérképek szerint összefüggő, s 10 centiméternél vastagabb hótakaró van jelenleg a dunántul nyugati és északi tájain, továbbá tolna megyében, a duna-tisza közének déli felén, a tiszántul északkeleti csücskében, s - természetesen - az északi hegyvidékek körzetében. az 500 méternél magasabb hegyeket mindenütt 20-60 centiméteres, sportolásra általában alkalmas hóréteg borítja.

a következő 36 órában erősen borult, párás időre kell számítanunk, többfelé lesznek kisebb havazások, havasesők, néhány vidéken esők is. a mérsékelt déli, délkeleti szél időnként megélénkül, a hőmérsékletben lényeges változás azonban még nem lesz. péntek reggel országsszerte 0 - mínusz 4, északkeleten mínusz 4 - mínusz 8 fokig hűl le a talaj közeli levegő, a maximumok általában 0 - plusz 5 fokig emelkednek./mti/

bb. 60. népfrent-titkárok a csehszlovák kulturában

t/vt/gk/a/hk

1965. január 28.

a budapesti csehszlovák kulturában csütörtök délután baráti találkozón látták vendégül a hazafias népfrent megyei bizottságainak titkárait. az összejövetelen részt vett harmati sándor, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára is. jelen volt frantisek písek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete, valamint a nagykövetség több munkatársa.

dr. rudolf holcik, a csehszlovák kultura igazgatója üdvözölte a találkozó résztvevőit, majd harmati sándor és frantisek písek szólt az egybegyűltekhez. méltatták a két szomszédos ország sokoldalú együttműködését, amelynek elmélyítéséhez értékes segítséget nyújt a hazafias népfrent, illetve a csehszlovák nemzeti front.

a találkozó második részében a vendéglátók műsorral kedveskedtek a megjelenteknek./mti/

bb. 61. koszoruzás a balfi mártir-emplékmünél

vid/j/a/hk

1965. január 28.

husz évvel ezelőtt halt meg szerb antal, a kiváló író és irodalomtörténész a balfi munkatáborban. az évforduló alkalmából csütörtökön emlékünnepséget rendeztek a balfi mártir-emplékmünél a járási pártbizottság, a tanács és a kisz képviselői, a tömegszervezetek helyi vezetői a kegyelet virágait helyezték el az emlékmüvön. ezt követően a balfi művelődési otthonban szerb antal munkásságát méltatta szabó lajos soproni tanár és író./mti/

18.15/e

- 42 -

19.00 Cse

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérfigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1965. január 28.

bb. 58. a minisztertanács ülése

tr/zs/e cz

1965. január 28.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. a kormány elnöke beszámolt a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének legutóbbi üléséről és az ülésen vezetésével résztvett küldöttség tevékenységéről. a minisztertanács a beszámolót jóváhagyólag tudomásul vette.

a külügyminiszter jelentést tett a kormánynak franciaországi hivatalos látogatásáról és a francia külügyminiszterrel folytatott tárgyalásainak eredményeiről. a kormány a beszámolót elfogadta.

a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke jelentést tett annak a vizsgálatnak megállapításairól, amelyet több ipari üzembn a gyártmányok minőségével kapcsolatban folytattak. a minisztertanács a jelentést elfogadta, majd egyéb ügyeket tárgyalta. /mti/

16.45/e

- 1 -

bb. 54. /ülést tartott...5. folyt./e

t hi/gg/e sr

dr. brezanóczy pál c.püspök, az egri főegyházmegye apostoli kormányzója, az opus pacis intéző bizottságának tagja beszámolt az elmúlt év kiemelkedő egyházi eseményeiről, a nemzetközi szempontból is jelentős 2. vatikáni zsinat tanácskozásairól. hangsúlyozta, hogy az ideai zárószakasza előtt álló zsinat az igazi jószolgálat jegyében, erejéhez mérten hozzájárul a nyílt ellenségeskedések megszüntetéséhez, a kirobbanással fenyegető konfliktusok békés megoldásához.

dr. ortutay gyula professzor, a tudományos ismeretterjesztő társulat elnöke a békemozgalom és az ismeretterjesztő munka között szorosabb együttműködést javasolt. a békéért tevékenykedők táborának erejét jelentősen növelné, ha az ismeretterjesztésben résztvevő több mint huszezer főnyi tagság, illetve előadói gárda az időszerű nemzetközi kérdések magyarázásával, a tit különböző szakosztályai pedig a maguk tudományágában elősegítenék a hazai békemozgalom munkáját.

dr. török ferenc öttusázó olimpiai bajnok szólalt fel ezután. elmondotta: a nemzetközi versenyeken résztvevő magyar sportolók mindenütt azt tapasztalják, hogy az ifjúság szerte a világon őszinte híve a békének, sportoló és nem sportoló fiatalok nagy tömegei vesznek részt tevékenyen a különböző országok békemozgalmaiban.

markó ödön szövőgyári dolgozó, az országos béketanács tagja győr-sopron megye békemozgalmának eredményeiről számolt be és ismertette további tervüket. elmondotta, hogy a megye dolgozói készségesen támogatják a békemozgalmi akciókat, amelyekben egyre nagyobb számban vesznek részt a különböző foglalkozású értelmiségiek is. közreműködésük lehetővé teszi, hogy a békemozgalom vonzóbb formákban, magasabb színvonalon juttassa el mondanivalóját a lakosság széles rétegeihez.

heinz altschul, az osztrák béketanács főtítkára üdvözölte ezután az ülés résztvevőit. az osztrák békemozgalom szempontjából is fontos tényként említette meg a magyar-osztrák kapcsolatokban az utóbbi időszakban bekövetkezett előnyös változást. ez kedvező lehetőséget nyújt ahhoz, hogy a két szomszédos ország békemozgalma is közös akciókat kezdeményezzen, együttesen haddalassa szavát egy-egy fontos nemzetközi kérdésben.

nádasdi józsef, a kisz központi bizottságának titkára javasolta, hogy a békemozgalom is vegyen részt az algériában ez év nyarán megrendezésre kerülő 9. világifjúsági találkozó itthoni előkészítésében. az ifjúság nemzetközi összejöveteleinek hagyományos célja a béke és a barátság ápolása a különböző országok fiataljai között, s ezeket a törekvéseket nagyban elősegítheti a békemozgalom tapasztalt harcosainak támogatása. /folyt.köv./

18.25/e

10.00 *ae*

bb. 54. / ülést tartott...6.folyt./e

gloria miltzer, a „tiltakozás a délafrikai fajüldözö politika ellen, elnevezésű mozgalom helyettes titkára köszöntötte ezután az országos béketanácsot. hangsúlyozta, hogy az ausztrál nép és elsősorban az ifjúság egyre nevesebben tiltakozik a faji megkülönböztetés politikája ellen, s arra törekszik, hogy megszabadítsa az országot ettől a fertőzéstől.

dr. ráczi lászló, a magyar jogász szövetség elnöke beszámolt a dél-vietnami helyzet megvitatására hanoi-ban, a múlt év végén megrendezett konferenciáról, amelyen az országos béketanács képviselőjeként részt vett. a konferencia határozatait ismertetve kiemelte, hogy az ott részt vett nagyszámu küldött egyhangulag elítélte az amerikaiak dél-vietnami agresszióját, s teljes szolidaritást vállalt a hazája újraegyesítéséért küzdő néppel. javaslatára az országos béketanács táviratban üdvözölte a dél-vietnami felszabadítási front elnökségét, s ugyancsak táviratban kérte fel u thant-ot, az ensz főtitkárát: minden rendelkezésre álló eszközzel lépjen fel a dél-vietnami háboru, illetve annak kiterjesztése ellen.

a hozzászólásokra dr. dezséry lászló, az országos béketanács főtitkára válaszolt, majd az elnöklő szakasits árpád javaslatára az ülés résztvevői egyhangu határozattal elfogadták a magyar békemozgalom múlt évi munkájáról szóló értékelést és az országos béketanács ezévi programját. /mti/

n

bb. 63. erdei ferenc fogadta manolisz glezoszt

tr/e zs

1965. január 28.

erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára csütörtökön délután a népfront székházában fogadta a magyar újságírók országos szövetsége vendégeként hazánkban tartózkodó manolisz glezoszt, a görög nép hőst, a világszerte ismert antifasiszta békeharcost. a fogadáson résztvett bugár jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárhelyettese, dezséry lászló, az országos béketanács főtitkára és a hazafias népfront országos tanácsának több tagja. /mti/

n

18.37/a

19.00 Ce

- 44 -

bb. 62. hétfőtől kalauz nélkül közlekednek az Üllői uton a villamosszerelvények motorkocsijai

i hbj/gk/e nk

1965. január 28.

a fővárosi villamosvasut tájékoztatása szerint február 1-től a 31-es, az 52-es, az 52/a, az 52/b, s ha újból megindul, a 42-es jelzésű villamosjáratok három kocsiból álló szerelvényein részleges kalauz nélküli közlekedést vezet be. ezeknek a szerelvényeknek motorkocsijain kalauz nem teljesít szolgálatot. a vállalat felkéri az utazóközönséget, hogy a motorkocsit kizárólag azok vegyék igénybe, akik bérlettel, utazási igazolvánnyal, hetijeggyel vagy más járaton váltott érvényes átszállójeggyel rendelkeznek. a menetjeggyel nem rendelkező utasok a szerelvény pótkocsijain válthatják meg a kalauzoknál jegyeiket.

ezzel kapcsolatban fáskesti sándor, a fővárosi villamosvasut vezérigazgatója elmondotta, hogy ez az intézkedés szükséges volt, mert ha eddig már több vonalon nem vezették volna be ezt a közlekedési rendet, naponta 179 kocsit nem tudtak volna forgalomba állítani, mert nincs elég kalauz.

a tapasztalatok azt mutatják, hogy az utazóközönség nagyobb része megértéssel fogadja a kalauz nélküli közlekedést. sokan vannak, azonban akik jegy nélkül szállnak fel a kalauz nélküli kocsikba. természetesen azokkal szemben, akik „megfeleltek”, a jegyváltásról, a fővárosi villamosvasut határozottan fellép és büntető tarifát számít fel. a közeljövőben újabb vonalakon szándékozik a villamosvasut bevezetni a kalauz nélküli közlekedést. /mti/

bb. 64. közlekedési baleset

i fe/tr/e zs

1965. január 28.

rádli istván 14 éves iskolai tanuló a hungária uton figyelmen kívül ment át az uttesten és egy arra haladó 55-ös autóbusz elütötte. súlyos sérüléssel kórházba szállították. /mti/

10 19.00/e

19.00 Ce

- 45 -

Handwritten signature

e m b a r g ó 22.00 óráig!

bb. 67. hazánkba érkezett dr. bruno pittermann osztrák al-
kancellár

Lk/a/hk

1965. január 28.

fock jenőnek, a minisztertanács elnökhelyettesének meghívá-
sára csütörtökön este hazánkba érkezett dr. bruno pittermann
osztrák alkancellár és kíséretében dr. otto gatscha, a kancellá-
ri nivalal államosított ipari főosztályának vezetője, vala-
mint a legnagyobb osztrák államosított ipari üzemek vezérigaz-
gatóinak és vezető munkatársainak egy csoportja. az alkancellár-
ral budapestre érkezett sebes istván hazánk bécsi nagykövete
és erdei istván kereskedelmi tanácsos. az alkancellárt és
kíséretét fock jenő miniszterelnökhelyettes, bíró józsef kül-
kereskedelmi miniszter, dr. lévárdi ferenc nehézipari minisz-
ter, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes és bacsoni jenő
külkereskedelmi miniszterhelyettes üdvözölte a keleti-pálya-
udvaron. a pályaudvari fogadáson jelen volt dr. simon koller
osztrák nagykövet is.

x x x

fock jenő miniszterelnökhelyettes, az osztrák delegáció
megérkezése után vacsorát adott dr. bruno pittermann alkan-
cellár tiszteletére. a vacsorán részt vett bíró józsef külkeres-
kedelmi miniszter, dr. lévárdi ferenc nehézipari miniszter,
szilágyi béla külügyminiszterhelyettes és bacsoni jenő kül-
kereskedelmi miniszterhelyettes, továbbá a külügyminisztérium,
a külkereskedelmi minisztérium és több külkereskedelmi vállalat
vezető munkatársa. a vacsorán részt vett sebes istván
hazánk bécsi és dr. simon koller ausztria budapesti nagyköve-
te is. /mti/

-.-

bb. 65. halálra ítélték a cserkuti rablógyilkosokat

vid/j/fm/e

1965. január 28.

a baranya megyei bíróság dr. balatonyi sándor tanácsa
csütörtökön délután ítéletet hirdetett a rablógyilkossággal
vádolt páni károly és karácsonyi jenő bűnügyében. a foglalkozás
nélküli, alkalmi munkákból élő vádlottak - a büntetett
előéletű páni károly és karácsonyi jenő - december 4-én cser-
kuti otthonában agyonverték, agyonrúgosták schneider károly-
né 53 éves cserkuti lakost, aki három- és fél éves unokájával
tartózkodott a lakásban. a kislányt karácsonyi jenő a másik
szobába vitte és rázarta az ajtót. a rablógyilkosok tettük el-
követése után magukhoz vették a lakásban talált 40 000 forint-
ot, a lakást bezárták, a kulcsot eldobták. a pénz nagyobb
részét néhány nap alatt elvásárolták, illetve elszórakozták.
vallomásuk szerint azzal alig számoltak, hogy tettükre fény
derül.

/folyt. köv./
19.10/e

- 46 -

19.25 *Ca*

PK

bb. 65. /halálra ítélték... folyt./e

a megyei bíróság páni károlyt és karácsonyi jenőt egy-
rendbeli, előre kitervelt és különös kegyetlenséggel, nyere-
ségvágyból elkövetett emberölés bűntettében bűnösnek mondot-
ta ki, és ezért mindkettőjüket halálra ítélte. az ügyész az
ítéletet tudomásul vette, a védelem képviselője fellebbezett.
/mti/

-.-

bb. 66. 300 különböző emlék- és ajándéktárgyat készít az idegen-
forgalmi idényre a tanácsai kézműipar

t nb/j/gk/e hk

1965. január 28.

a múlt évben nálunk járt külföldi vendégek szívesen vásárol-
tak volna apróbb izléses és sajátos jellegű budapesti emlék- és
ajándéktárgyakat, azonban az üzletekben alig-alig találtak. sem
az ipar, sem a kereskedelem nem készült fel ugyanis időben a vár-
ható nagy keresletre.

a fővárositanács végrehajtó bizottsága is szorgalmazta, hogy
a tanácsai ipar mielőbb lássa el a budapesti üzleteket ajándék- és
emléktárgyakkal, és a kezdeményező lépések megtörténtek. a főváro-
si kézműipari vállalat csütörtökön délután a naris közben levő mo-
dellboltjában 300 különböző ajándéktárgy mintapéldányát mutatta
be. a vállalat budapest és a nagyobb vidéki városok emblémájával
díszített kendőket, terítőket, bőrmappákat, valamint poliuretán-
habból készített és népviseleti ruhákba öltöztetett babákat, ugy-
nevezett szívacsjátékokat, stb. gyárt az idegenforgalmi idényre.
a kereskedelem máris sokféle ajándéktárgyat rendelt a vállalatától.
a bemutató megnyitásán bossányi györgy igazgató hangsúlyozta, hogy
az üzem a kereskedelem által rendelt mennyiséget időben, jó minő-
ségben szállítja, sőt a következő hetekben újabb változatos aján-
déktárgyakat tervezet iparművészekkel.

a külföldiek közül sokan keresték az értékesebb emléktárgya-
kat. az óra- és ékszeripari vállalatnál már készülnek a mintapéld-
ányok, amelyeket a közeljövőben bemutatnak. egyébként a hazánkba
érkező turistákat prospektusok tájékoztatják, hogy budapesten mi-
lyen különlegességeket hol vásárolhatnak, mit kínálnak számukra a
kereskedelem. az idei idegenforgalmi évadra körülbelül 50 üzletet
jelölnek ki a belső városnegyedekben ajándéktárgyak, emléktárgyak
árusítására. /mti/

-.-

19.22/e

19.20 *Ca*

- 47 -

PK

bb. 68. időjárásjelentés

tr/e nk

1965. január 28.

a meteorológiai intézet jelenti január 28-án, csütörtökön este:

az évszakhoz képest enyhe idő.

tulnyomóan borult idő, helyenként havazással, havasesővel, néhány helyen esővel. mérsékelt, időnként kissé élénkebb délkeleti, déli szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: plusz 1 - plusz 5 fok között, délkeleten 1-2 fokkal plusz 5 fok felett.
/mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 62. számú hír /hétfőtől kalauz nélkül.../ második bekezdésének utolsó előtti sorában a szöveg helyesen:

...naponta mintegy 200 kocsit nem tudtak volna...
/mti/

bb. 69. magyar-német barátsági est nagykállón

i vid/fm/e fm

1965. január 28.

a nagykállói művelődési házban csütörtökön magyar-német barátsági estet rendezett a járási és községi párt- és népfront bizottság. az ünnepségen dr. hans-gerhard müller, a jelenkori német történelmi intézet munkatársa tartott tájékoztatót a német demokratikus köztársaság politikájáról és gazdasági életéről. /mti/

19.57/e

la. 20 be!

- 48 -

la

bb. 70. csütörtökön este

tr/e nk

1965. január 28.

a magyar sajtó házában zenés interjú keretében dr. vasadi-balogh lajos zeneszerző és karmester, valamint eszenyi irma operaénekesnő nagysikerű hangversenyt adott. /mti/

- v e g e -

22.08/e

la

- 49 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1965. január 29.

bb. 1. tizenkétezerre nőtt a tudományos kutatók száma - a tudományban is fokozatosan teret hódít a „gyengébb nem”,

i-ms/tm/a/-cz

1965. január 29.

működésének 15. esztendejébe lépett a tudományos minősítő bizottság. az elmúlt másfél évtized termékeny időszak volt a magyar tudósképzésnek: 365 tudósunk nyerte el a tudományok doktora címet, 2396 a kandidátusi fokozatot. a tudományos kutatómunkában résztvevők száma 12 000-re nőtt, - egy részük mint főnivatású, intézeti kutató, más részük mint egyetemi oktató, aki oktatómunkája mellett jelentékeny kutató-tevékenységet is folytat. a 12 000-ből kerekén 2 000-en rendelkeznek tudományos fokozattal.

a minősítő bizottság adatai arról tanuskodnak, hogy a tudományos élet különböző területein is fokozatosan teret hódít a „gyengébb nem”, a tudományok doktoraik között például 14, a kandidátusok között pedig 177 nő. legnagyobb számmal az orvosok közt található eredményes tudományos munkát végző nő. a biológia művelői között jelenleg 23 kandidátus található. a kémikusok között 22 női kandidátus segíti a magyar vegyészet felkészülését az előtte álló feladatokra. a műszaki tudományok területén öt nő nyerte el a tudományok doktora fokozatot, közülük hárman a földtan és az ásványtan művelői közé tartoznak. a műszaki kandidátusok névsorában 12 nő szerepel.

a matematikusok között egy nőnek van doktori, háromnak kandidátusi fokozata. a fizikusok között négy női kandidátus is helyet foglal, az agrártudományok művelői között pedig tíz kandidátusnő található.

a társadalomtudományok terén is növekvő számban vivnek ki maguknak tudományos fokozatot a nők. a tudományok doktora címet például három művészettörténész, egy nyelvész, egy pedagógus és egy történésznő szerezte meg. a női kandidátusok között 20 történész, 14-14 közgazdász, illetve nyelvész, 13 irodalomtudós, négy-négy régész, filozófus, pedagógus, művészettörténész, néprajzos és orientalista, három-három jogász és földrajzosnő szerepel./mti/

- 1 -

PK